

41. [*] మరియు మీ విజయధనంలో¹⁴ నిశ్చయంగా, అయిదవ భాగం, అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు మరియు (అతని) దగ్గరి బంధువులకు మరియు అనాథులకు మరియు యాచించని పేదవారికి¹⁵ మరియు ప్రయాణికులకు ఉండని తెలుసుకోండి, ఒకవేళ మీరు - అల్లాహ్ ను మరియు మేము సత్యాసత్యాల అంతరాన్ని విశదంచేసి దినమున, ఆ రెండు సైన్యాలు మార్కొనిన (బద్ర్ యుద్ధ) దినమున, మా దాసునిపై అవతరింపజేసిన దానిని - విశ్వసించేవారే అయితే! మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.¹⁶

42. (ఆ దినాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకోండి!) అప్పుడు మీరు లోయలో (మదీనహక్కు) సమీపంగా ఉన్న స్థలంలో ఉన్నారు మరియు వారు (ముష్లికులు) దూరంగా ఉన్న స్థలంలో ఉన్నారు.¹⁷ మరియు బిడారం మీకు క్రింది (బడ్డు) వైపునకు. ఒకవేళ మీరు (ఇరువురు) యుద్ధం చేయాలని నిర్ణయించుకొని ఉంటే! మీరు మీ నిర్ణయాన్ని పాటించకుండా ఉండేవారు. కాని అల్లాహ్ తాను

وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ حُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ وَ الْيَتَامَىٰ وَ الْمَسْكِينِ وَ الْبِنِ السَّبِيلِ ۗ إِن كُنْتُمْ أَمْنْتُمْ بِاللَّهِ وَ مَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ يَوْمَ التَّقَىٰ الْجَمْعِ ۗ وَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۰﴾

إِذْ أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَ الرِّكْبُ أَسْفَلَ مِنْكُمْ ۗ وَ لَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَا خْتَأْتُمْ فِي الْمِيْعَدِ ۗ وَ لَكِنَّ لَيَقْفُضِي اللَّهُ أَمْرًا

14) 'గనీముతున్': విజయధనం, అంటే సత్య-తిరస్కారులలో జరిగిన ధర్మయుద్ధంలో గెలుపు పొందిన తీరువాలే ముస్లింలకు దొరికేదంతా.
 15) ఇక్కడ అల్-మిస్కీనున్, అనే శబ్దం ఉంది. ఇది అల్-ఫుఖరా కంటే బిన్నమైనది. ఫఖీరున్- అంటే ఏమీ లేనందుకు ఇతరులనుండి యాచించేవాడు. మిస్కీన్ - అంటే అతని దగ్గర కొంత ఆదాయం ఉంది, కాని అది అతని నిత్యావసరాలకు పూర్తికాదు. ఇట్టివారు తమ స్వాభిమానం వల్ల ఇతరులను సహాయానికై యాచించరు.
 16) బద్ర్ యుద్ధం: యుద్ధ సామగ్రి తక్కువ తీసుకొని కేవలం వాణిజ్య బిడారాన్ని దోచుకోవటానికి వచ్చిన 313 ముస్లింలు మరియు వారిని పూర్తిగా నిర్మూలించాలనే ఉద్దేశంతో! అత్యధిక యుద్ధ సామగ్రితో వచ్చిన ముష్లిక్ ఖురైషుల మధ్య జరిగింది. అల్లాహ్ (సు.త.) తాను పంపిన ప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) సత్యవంతుడు, సన్మార్గంపై ఉన్నాడు మరియు తాను పంపిన, జవనమార్గమే (ఇస్లామే), మోక్షం (స్వర్గం) పొందటానికి సరైన మార్గమని నిరూపించదలచి, ఈ యుద్ధాన్ని చేయించి, ముస్లింలకు విజయాన్ని చేకూర్చి, సత్యా-సత్యాల మధ్య భేదాన్ని నిరూపించాడు. చివరకు సత్యమే వర్ధిల్లుతుందని చూపాడు.
 17) 'ఉద్-వత్తిధునియా': సమీప స్థలం. అంటే బద్ర్ లోయలో, మదీనహ్ నుండి సమీపంలో నున్న స్థలం. మరియు 'ఉద్-వత్తిల్ ఖు'న్-వా: అంటే బద్ర్ లోయలో, మొదటి స్థలంలో పోల్వితే మదీనహ్ నుండి దూరంగా ఉన్న స్థలం.

నిర్ణయించిన కార్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి, నశించే వాడు స్పష్టమైన నిదర్శనం పొందిన తరువాత నశించాలని మరియు జీవించేవాడు స్పష్టమైన నిదర్శనం పొందిన తరువాత జీవించాలని అలా చేశాడు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

43. ఓ ప్రవక్తా! అల్లాహ్ నీకు, నీ స్వప్నంలో వారిని కొద్దిమందిగా చూపింది (జ్ఞాపకంచేసుకో)! వారిని ఎక్కువ మందిగా నీకుచూపిఉంటే, మీరు తప్పక ధైర్యాన్ని కోల్పోయి (యుద్ధ) విషయంలో వాదులాడవారు. కాని వాస్తవానికి, అల్లాహ్ మిమ్ముల్ని రక్షించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్న విషయాలన్నీ బాగా తెలుసు.

44. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) అల్లాహ్ నెరవేర్చవలసిన పనిని నెరవేర్చటానికి - మీరు (బద్దోయుద్ధరంగంలో) మార్కొనినపుడు - వారి (అవిశ్వాసుల) సైన్యాన్ని మీ కన్నులకు కొద్దిగా చూపాడు మరియు మిమ్ముల్ని కొద్దిమందిగా వారికిచూపాడు. మరియు అన్ని వ్యవహారాలూ (నిర్ణయానికి) అల్లాహ్ వైపునకే మరలింపబడతాయి.

45. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు ఏ సైన్యాన్నైనా ఎదుర్కొనేటప్పుడు, సైర్యంలో ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ ను అత్యధికంగా స్మరిస్తే, మీరు సాఫల్యం పొందుతారు!

46. మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి మరియు పరస్పర కలహాలకు గురికాకండి, అట్లుచేస్తే మీరు బలహీనులవుతారు మరియు మీ బలసాహసాలు తగ్గిపోతాయి. మరియు సహనం వహించండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సహనంవహించేవారిలో ఉంటాడు.

47. మరియు తమ గృహాల నుండి, ప్రజలకు చూపటానికి దురాభిమానంతో బయలుదేరి ఇతరులను అల్లాహ్ మార్గం నుండి ఆపేవారివలే కాకండి. మరియు వారు చేసే క్రియలన్నింటినీ అల్లాహ్ పరివేషించి ఉన్నాడు.

كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَى مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٧﴾

إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

وَإِذْ يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ التَّفَقُّتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٣٩﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً فَاغْلِبُوا وَادْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٠﴾

وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤١﴾

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطْرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٢﴾

48. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి అవిశ్వాసు లకు) వారి కర్మలు ఉత్తమమైనవిగా చూపించి పైతాన్ వారితో అన్నాడు: "ఈ రోజు ప్రజలలో ఎవ్వడూనూ మిమ్మల్ని జయించలేడు, (ఎందు కంటే) నేను మీకు తోడుగా ఉన్నాను." కాని ఆ రెండు పక్షాలు పరస్పరం ఎదురు పడినపుడు, అతడు తన మడమలపై వెనకకు మరలి అన్నాడు: "వాస్తవంగా, నాకు మీతో ఎలాంటి సంబంధం లేదు, మీరు చూడనిది నేను చూస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, నేను అల్లాహ్ కు భయపడుతున్నాను.¹⁸ మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడు."

49. కపట విశ్వాసులు మరియు ఎవరి హృదయాలలో రోగముందో వారు: "వీరిని (ఈ విశ్వాసులను) వారి ధర్మం మోసపుచ్చింది." అని అంటారు, కాని అల్లాహ్ యందు నమ్మకం గలవాని కొరకు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు మహా వివేచనాపరుడు.

50. మరియు సత్య-తిరస్కారుల ప్రాణాలను దైవదూతలు తీసే దృశ్యాన్ని నీవు చూడగలిగితే (ఎంత బాగుండేది)! వారు (దైవదూతలు) వారి ముఖాల పైనను మరియు వారి పిరుదులపైనను కొడుతూ ఇలా అంటారు: "భగభగమండే ఈ నరకాగ్ని శిక్షను చవిచూడండి.¹⁹

51. "ఇది మీరు స్వయంగా మీ చేతులారా చేసి పంపిన కర్మల ఫలితమే! మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ తన దాసులకు ఏ మాత్రం అన్యాయం చేయడు."

52. ఫిర్ బాన్ జాతి వారి మరియు వారికి పూర్వం వారి మాదిరిగా, వీరు కూడా అల్లాహ్ సూచన (అయూల్)లను తిరస్కరించారు, కాబట్టి అల్లాహ్ వారి పాపాల ఫలితంగా వారిని శిక్షించాడు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మహా బలవంతుడు, శిక్ష

وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَكُمْ فَلَمَّا تَرَ آتِ الْفَيْتِنِ نَكَصَ عَلَى عَقَبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾

إِذْ يَقُولُ الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّاهُمْ إِلاَّ دِينُهُمْ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَذْبَابَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذُلكَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيكُمْ وَ أَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾

كَذَابِ الْإِلِّ فِرْعَوْنَ وَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

18) చూడండి, 59:16.
19) చూడండి, 6:93.

విధించటంలో చాలా కఠినుడు.²⁰

53. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి, ఒక జాతి వారు, తమ నడవడికను తాము మార్చుకోనంత వరకు, అల్లాహ్ వారికి ప్రసాదించిన తన అనుగ్రహాన్ని ఉపసంహరించుకోడు.²¹ మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వంవినేవాడు సర్వజ్ఞుడు.

54. ఫిర్జాను జాతివారు మరియు వారికి పూర్వం వారి మాదిరిగా! వీరు కూడా తమ ప్రభువు సూచన (అయూల్) లను అబద్ధాలని నిరాకరించారు. కాబట్టి వారి పాపాలకు ఫలితంగా వారిని నాశనం చేశాము. మరియు ఫిర్జాను జాతి వారిని ముంచివేశాము. మరియు వారందరూ దుర్మార్గులు.²²

55. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దృష్టిలో సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు నీచాతినీచమైన జీవులు, ఇక వారు విశ్వసించరు.²³

56. వారిలో ఎవరిలోనైతే నీవు ఒడంబడిక చేసు కున్నావో! వారు ప్రతిసారి తమ ఒడంబడికను భంగపరుస్తున్నారు. మరియు వారికి దైవబీతి లేదు.²⁴

57. ఒకవేళ నీవు యుద్ధరంగంలో వారిపై ప్రాబల్యం పొందితే - వారి వెనుకఉన్నవారు చెల్లా చెదలై పోయేటట్లుగా - వారిని శిక్షించు. బహుశా వారు గుణపాఠం నేర్చుకోవచ్చు!

ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً اَنْعَمَهَا عَلٰى قَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوْا مَا بِاَنْفُسِهِمْ ۗ وَاَنَّ اللّٰهَ سَبِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿٢٠﴾
 كَذٰبِ الْاِلٰ فِرْعَوْنَ وَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۗ كَذَّبُوْا بِآيٰتِ رَبِّهِمْ فَاَهْلَكْنٰهُمْ بِذُنُوْبِهِمْ ۗ وَاَعْرَفْنٰ الْاِلٰ فِرْعَوْنَ ۗ وَكُلُّ كٰنُوْا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢١﴾
 اِنَّ شَرَّ الدّٰوَابِّ عِنْدَ اللّٰهِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٢﴾
 الَّذِيْنَ عٰهَدْتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُوْنَ عٰهْدَهُمْ فِى كُلِّ مَرّٰةٍ وَ هُمْ لَا يَتَّقُوْنَ ﴿٢٣﴾
 فَاِمَّا تَتَّقِفَنَّاهُمْ فِى الْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِمْ مِّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدَّكُرُوْنَ ﴿٢٤﴾

20) ఫదీద్ అల్-ఇబ్రాహీ: Severe in Chastising, కఠినంగా శిక్షించే, పటిష్ఠంగా పట్టుకునేవాడు.
 21) చూడండి, 13:11.
 22) అల్లాహ్ (సు.త.) ఎవరికీ అన్యాయం చేయడు. చూడండి, 41:46.
 23) సత్య-తిరస్కారులు అల్లాహ్ (సు.త.) దృష్టిలో మానవులలోనే కాదు, జంతువులలో కూడా నీచాతినీచ జాతికి చెందిన వారు అని అర్థం.
 24) కొందరు వ్యాఖ్యాతలు, వీరు బనూ-ఖురై'జాహ్ అనే యూద-తెగవారు అని అంటారు. కందక యుద్ధ కాలంలో వీరు సత్య-తిరస్కారులకు సహాయపడము అని దైవప్రవక్త ('స'అస)లో ఒడంబడిక చేసుకుంటారు. కాని వారు తమ ఒడంబడికకు కట్టుబడి ఉండరు. దీని మరొక భావం ఏమిటంటే ముస్లింలు, ఇతర ధర్మాల వారిలో ఒప్పందాలు చేసుకోని వారిలో శాంతియుతంగా నివసించడం, ధర్మసమ్మతం మరియు యుక్తమైనది కూడాను. కాని వారు బహిరంగంగా విశ్వాసపూతకానికి పూనుకుంటే వారిలో పోరాడాలి.

58. మరియు ఒకవేళ నీకు ఏ జాతివారి వల్ల నైనా నమ్మకద్రోహం జరుగుతుందనే భయం ఉంటే - మీరు ఇరు పక్షంవారు సరిసమానులని తెలుపటానికి²⁵ - (వారి ఒప్పందాన్ని) వారి వైపుకు విసరి వేయి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నమ్మక ద్రోహులంటే ఇష్టపడడు.

59. మరియు సత్య-తిరస్కారులు తాము తప్పించు కున్నామని భావించనవసరంలేదు. నిశ్చయంగా, వారు (అల్లాహ్ శిక్ష నుండి) తప్పించుకోలేరు.

60. మరియు మీరు మీశక్తిమేరకు బలసాహాయ్యాన్ని యుద్ధపు గుర్రాలను సిద్ధపరచుకోని, దాని ద్వారా అల్లాహ్ కు శత్రువులైన మీ శత్రువులను మరియు అల్లాహ్ కు తెలిసి, మీకు తెలియని ఇతరులను కూడా భయకంపితులుగా చేయండి. మరియు అల్లాహ్ మార్గంలో మీరు ఏమి ఖర్చుచేసినా దాని ఫలితం మీకు పూర్తిగా చెల్లించబడుతుంది. మరియు మీకెలాంటి అన్యాయం జరుగదు. (1/8)

61. * కాని ఒకవేళ వారు శాంతివైపుకు మొగ్గితే నీవు కూడా దానికి దిగు మరియు అల్లాహ్ వైపు ఆధారపడు. ²⁶ నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

62. కాని ఒకవేళ వారు నిన్ను మోసగించాలని సంకల్పిస్తే! నిశ్చయంగా, నీకు అల్లాహ్ వాయే చాలు. ఆయనే తన సహాయం ద్వారా మరియు విశ్వాసుల ద్వారా నిన్ను బలపరుస్తాడు.

63. మరియు ఆయనే వారి (విశ్వాసుల) హృదయాలను కలిపాడు. ఒకవేళ నీవు భూమిలో ఉన్న సమస్తాన్ని ఖర్చుచేసినా, వారి హృదయాలను కలుపజాలవు. కాని అల్లాహ్ వాయే వారి మధ్య

وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيبَانَهُ فَأُنْبِئْ
إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ
الْخَائِبِينَ ﴿٥٨﴾

وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَبَقُوا
إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ
وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ وَعَدُوُّ
اللَّهِ وَعَدُوُّكُمْ وَالْآخِرِينَ مِنْ
دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ
وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
يُؤْتِ الْيَتِيمَ وَأَنْتُمْ لَا تَطْلُمُونَ ﴿٦٠﴾

وَإِنْ جَنَحُوا لِلسَّلَامِ فَاجْنَحْ لَهَا وَ
تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾
وَإِنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ
حَسْبَكَ اللَّهُ ۗ هُوَ الَّذِي آتَاكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْهُمُومِينَ ﴿٦٢﴾

وَالْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۗ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِمَّا آفَتَ بَيْنَ
قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ آفَ بَيْنَهُمْ ۗ إِنَّهُ

25) 'అలా సవాజున్: అంటే సరిసమానులని తెలుపటానికి. అంటే మీరు ఒడంబడికను త్రొపి నందుకు మేము కూడా ఆ ఒడంబడికను త్రొపుతున్నాము. ఇక మీదట ప్రతి ఒక్కరు తమ రక్షణకు తామే బాధ్యులని, స్పష్టం చేయటం.

26) చూడండి, 47:35 మరియు 8:39.

ప్రేమను కలిగించాడు. 27 నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వ శక్తి సంపన్నుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

64. ఓ ప్రవక్తా! నీకూ మరియు నిన్ను అనుసరించే విశ్వాసులకు అల్లాహ్‌యే చాలు!

65. ఓ ప్రవక్తా! విశ్వాసులను యుద్ధానికి ప్రోత్సహించు. మీలో ఇరవై మంది సైర్యం గల వారుంటే, వారు రెండువందల మందిని జయించ గలరు. మరియు మీరు వందమంది ఉంటే వేయి మంది సత్య-తిరస్కారులను జయించగలరు. ఎందుకంటే వారు (సత్యాన్ని) గ్రహించలేనిజాతికి చెందినవారు. 28

66. ఇప్పుడు అల్లాహ్ మీ భారాన్ని తగ్గించాడు, ఎందుకంటే వాస్తవానికి, మీలో బలహీనత ఉన్నదని ఆయనకు తెలుసు. కాబట్టి మీలో వంద మంది సైర్యం గలవారు ఉంటే వారు రెండువందల మందిని జయించగలరు. మరియు మీరు వేయి మంది ఉంటే, అల్లాహ్ నెలవులో రెండువేల మందిని జయించ గలరు. మరియు అల్లాహ్ సహనం గలవారిలో ఉంటాడు.

67. (శత్రువులలో తీవ్రంగా షోరాడి, వారిని) పూర్తిగా అణచనంతవరకు, తనవద్ద యుద్ధ ఖైదీలను ఉంచుకోవటం ధరణిలో, ఏ ప్రవక్తకూ తగదు. 29 మీరు ప్రాపంచిక సామగ్రి కోరు తున్నారు. కాని అల్లాహ్ (మీ కొరకు) పరలోక (సుఖాన్ని) కోరుతున్నాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వ శక్తి మంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ اللَّهُ وَ مَنِ
 اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى
 الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ
 صَابِرُونَ يَغْلِبُوا مِائَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ
 مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢﴾
 أَلَنْ خَفَّفَ اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ
 فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
 صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ
 مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ
 وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٣﴾
 مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُكُونَ لَهُ أَسْرَى
 حَتَّى يُتْمَنَّ فِي الْأَرْضِ تُتْرِكُونَ
 عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ
 وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٤﴾

27) చూడండి, 3:103. 'హునైన్ విజయధనం పంచేటప్పుడు ముహమ్మద్ ('స'అస) మదీనహ్ అన్సార్లను ఉద్దేశించి చేసిన ప్రసంగానికి చూడండి, ('స'హి'హ్ బు'ఖారి, కితాబ్ అల్-మ'గాజ్, బాబ్ 'గ'జ్వత్ అ'త్రాయ'ష్, 'స. ముస్లిం కితాబ్ అ'జ్జనాల్, బాబ్ ఇ'అతా అల్-ముఅల్లఫత్ ఖులూబుహుమ్ 'అలా అల్-ఇస్లామ్).

28) చూడండి, 6:25, 7:179, 9:87.

29) చూ. 47:4. ఈ ఆయత్ సారాంశం ఏమిటంటే: ఎంతవరకైతే శత్రువులను హతమార్చి, వారిపై పూర్తిగా ప్రాబల్యాన్ని పొందరో, జయించరో! అంతవరకు, వారిలో షోరాడి వారిని హతమార్చాలి వారి యుద్ధం చేయగల శక్తిని పూర్తిగా అంతమొందించాలి. ఆ తరువాతనే వారి యుద్ధఖైదీలను విమోచనాధనం తీసుకొని విడిచే విషయం గురించి ఆలోచించాలి, లేనిచో అవకాశం దొరకగానే వారు మిమ్మల్ని, నిర్మూలించటానికి ప్రయత్నించవచ్చు!

68. ఒకవేళ అల్లాహ్ (ఫర్రానా) ముందే వ్రాయబడి ఉండకపోతే, మీరు తీసుకున్న దాని (నిర్ణయాని)కి మీకు ఘోరశిక్ష విధించబడి ఉండేది. ³⁰

69. కావున మీకు ధర్మసమ్మతంగా లభించిన ఉత్తమమైన విజయ ధనాన్ని అనుభవించండి. అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

70. ఓ ప్రవక్తా! నీ ఆధీనంలో ఉన్న యుద్ధ ఖైదీలతో ఇలా అను: "ఒకవేళ అల్లాహ్ మీ హృదయాలలో మంచితనం చూస్తే ఆయన మీ వద్ద నుండి తీసుకున్నదానికంటే ఎంతో ఉత్తమమైన దానిని మీకు ప్రసాదించి ఉంటాడు. మరియు మిమ్మల్ని క్షమించి ఉంటాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత." ³¹

71. కాని ఒకవేళ వారు నీకు నమ్మకద్రోహం చేయాలని తలచుకుంటే, వారు ఇంతకు పూర్వం అల్లాహ్ కు నమ్మకద్రోహం చేశారు, కావున వారిపై నీకు శక్తినిచ్చాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

72. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి వలసపోయే వారు మరియు తమ సంపద మరియు ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడేవారు, ³² వారికి ఆశ్రయమిచ్చేవారు మరియు సహాయం చేసే

لَوْ لَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾

فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبَاتٍ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٩﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِمَن فِي أَيْدِيكُمْ مِّنَ الْأَسْرَىٰ إِن يَّعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِيكُمُ خَيْرًا مِّمَّا أَخَذَ مِنْكُمُ وَيَغْفِرَ لَكُمُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾

وَإِن يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِن قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾

إِنَّ الدِّينَ أَمْنٌ وَهَاجِرٌ ۚ وَاجْهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَاللَّذِينَ 'أَوْوُوا' وَنَصَرُوا أُولَٰئِكَ

30) ఈ ఆయత్ 67వ ఆయత్ తరువాత అవతరింపజేయబడింది. 'వ్రాయబడిన మాట'ను గురించి వ్యాఖ్యాతలలో భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. కొందరు ఇది విజయధనం అంటారు. అందుకే ఫిద్య తీసుకున్నా క్షమించబడ్డారు అంటారు. మరి కొందరు బద్ద్ర్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నవారి 'పాపాలన్నీ క్షమించబడిన' విషయం అంటారు. మరికొందరు, దైవప్రవక్త వారి మధ్య ఉండటమే క్షమాపణకు కారణం అంటారు. బద్ద్ర్ యుద్ధంలో ఖైదీలైన 70 మంది ముష్లిక్ ఖురైషులను విమోచనాధనం (ఫిద్య) తీసుకుని విడిచిన తరువాత ఈ ఆయత్ మరియు దీని మునుపటి మరియు దీని తరువాత ఆయత్లు అవతరింపజేయబడ్డాయి. వివరాలకు చూడండి, ఫుల్త్ అల్-ఖుదీర్.

31) చూడండి, 47:4.
32) వీరు వలసపోయిన 'స'హాబీలు, మొదటి శ్రేణివారు.

వారు,³³ అందరూ ఒకరికొకరు మిత్రులు.³⁴ మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి వలసపోలేదో వారు, వలస పోనంతవరకు వారి మైత్రత్వంలో మీకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు. కాని వారు ధర్మం విషయంలో మీతో సహాయం కోరితే, వారికి సహాయం చేయటం మీ కర్తవ్యం; కాని మీతో ఒడంబడిక ఉన్న జాతి వారికి వ్యతిరేకంగా మాత్రం కాదు. మరియు అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా చూస్తున్నాడు.

73. మరియు సత్య-తిరస్కారులు ఒకరికొకరు స్నేహితులు. కావున (ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు కూడా అలా చేయకపోతే (విశ్వాసుల మధ్య పరస్పర మైత్రత్వాన్ని పెంచకపోతే), భూమిలో ఉపద్రవం మరియు కల్లోలం చెలరేగుతాయి.

74. మరియు ఎవరైతే విశ్వసించి వలసపోయి అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడారో వారు మరియు ఎవరైతే వారికి ఆశ్రయమిచ్చి సహాయపడ్డారో వారు; ఇలాంటివారే నిజమైన విశ్వాసులు. వారికి వారి (పాపాల) క్షమాపణ మరియు గౌరవప్రదమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

75. మరియు ఎవరైతే తరువాత విశ్వసించి మరియు వలస పోయి మరియు మీతోబాటు (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడారో, వారు కూడా మీ వారే! కాని అల్లాహ్ గ్రంథం ప్రకారం, రక్షణసంబంధం గలవారు (వారసత్వ విషయంలో) ఒకరిపైనొకరు ఎక్కువ హక్కుదారులు.³⁵ నిశ్చయంగా అల్లాహ్ కు ప్రతి విషయం గురించి బాగా తెలుసు. (1/4)

بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ۗ وَإِنِ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمْ النَّصْرُ ۗ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَ بَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٣﴾
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٤﴾
 وَالَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ آوَا وَ نَصَرُوا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٥﴾
 وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَٰئِكَ مِنْكُمْ ۗ وَأُولَٰئِكَ الْأَرْحَامُ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

*****

33) వీరు మదీనహ్ ముస్లింలు (అన్యాయులు), రెండవ శ్రేణివారు.
 34) మౌలా: అంటే మిత్రుడు, స్నేహితుడు, సమర్థుడు, సహాయకుడు, సహకారుడు, ఆశ్రయ మిచ్చేవాడు, సన్నిహితుడు, సంరక్షకుడు, స్వామి, బంధువు, కార్యకర్త, వారసుడు.
 35) విశ్వాసులు (ముస్లింలందరు) ఒకరికొకరు సహోదరులు, 49:10. కాని వారసత్వపు విషయంలో ముస్లిం బంధువులే ఒకరికొకరు వారసులవుతారు. ఒక ముస్లిం - అవిశ్వాసికి గానీ, లేక ఒక అవిశ్వాసి - ముస్లింనకు గానీ వారసులు కాలేరు. ***

9. సూరహ్ అల్-తౌబా

ఈ సూరహ్ ప్రారంభంలో, బిస్మిల్లా హిల్లాహ్ నిర్దేశం, లేదు. కొందరు దీనిని సూరహ్ అల్ అన్బాల్ యొక్క మిగతా భాగమని భావిస్తారు. ఇది మదీనాలో అవతరింపజేయబడింది. ఖుర్ ఆన్ లోని సబ్ అ త్ తౌబా, 7 పెద్ద సూరాలలో ఇది ఏడవది. ఈ రెండు సూరాలలో కూడా సత్య తిరస్కారులలో జరిగిన యుద్ధాల వివరాలున్నాయి. ఈ సూరహ్ 9వ హిజ్ర తబూక్ దండయాత్ర కాలపు విషయాలను వివరిస్తోంది. దీని పేరు, తబూక్ దండయాత్రకు వెళ్ళని కొందరు సహాబీల పశ్చాత్తాపం (తౌబా) మరియు దాని అంగీకారాన్ని సంబోధించి ఇవ్వబడింది. ఇది సూరహ్ అల్ -అన్బాల్ (8) అవతరణకు 7 సంవత్సరాల తరువాత అవతరింపజేయబడింది. తబూక్ మదీనా నుండి 350 మైళ్ళ దూరంలో పశ్చిమోత్తరదిశలో ఉంది. బెజాన్ టైన్ (Byzantine), క్రైస్తవ చక్రవర్తి హిరాక్లియస్ (Hiraclies), అబూ-అమిర్, ప్రోత్సాహం వల్ల అరేబియాపై దాడి చేయటానికి సన్నాహాలు చేస్తున్నాడని తెలిసి, దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ ('స'అస) వారిని తబూక్ దగ్గర ఎదుర్కోవాలని యుద్ధసన్నాహాల చాటింపుచేయించి, అక్కడికి వెళ్ళుతారు. ఇది సూరహ్ అల్- బరాఅత్, అని కూడా అనబడుతుంది. ఈ పదం మొదటి ఆయత్ లోనే ఉంది. బరాఅతున్ - అంటే విముక్తి, రాహిత్యం, సంబంధం లేకపోవటం. 129 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 104వ ఆయత్ లో ఉంది.

1. * అల్లాహ్ తరఫునుండి మరియు ఆయన ప్రవక్త తరఫునుండి: '(ఓ విశ్వాసులారా!) మీరు ఒడంబడిక చేసుకున్న బహుదైవారాధకులలో (ముష్రికీనలలో) ఎలాంటి సంబంధం లేదు' అని ప్రకటించబడుతోంది.¹

2. కావున (ఓ ముష్రికులారా!) మీరు నాలుగు నెలలవరకు ఈ దేశంలో స్వేచ్ఛగా తిరగండి.² కాని మీరు అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోలేరని తెలుసుకోండి. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! సత్య-తిరస్కారులను అవమానంపాలు చేస్తాడు.

بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ
عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ
وَعَلِمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ
اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ

1) బరాఅతున్: అంటే ఎట్టి సంబంధం లేదనటం. ఈ ఆయత్లు అవతరింపజేయబడినప్పుడు దైవప్రవక్త ('స'అస) 'అలి (ర' ది.అ.ను) 9వ హిజ్ర 'హజ్జ్ జనసమాహంలో ఈ విషయాలు ప్రకటించమని పంపారు: (i) ప్రజలు క'అబహ్ (బైతుల్లాహ్) చుట్టూ దిగంబరులై ప్రదక్షిణ (తవాఫ్) చేయకూడదు. (ii) ఈ సంవత్సరం (9 హిజ్ర) తరువాత ఏ ముష్రిక్ కూడా బైతుల్లాహ్ ('హజ్జ్)కు రాకూడదు, (iii) ఏ అవిశ్వాసులలోనైతే ఒడంబడిక ఉందో, వారి యెడల గడువు పూర్తి అయ్యే వరకు విశ్వాసపాత్రలో వ్యవహరించడం జరుగుతుంది. ('స. బు. మరియు 'స. ము.). ఆ 9వ హిజ్ర 'హజ్జ్ కు అబూ-బక్ర్ 'సిద్దిఖ్ (ర'ది. అ.) అమీర్ గా ఉన్నారు.
2) చూ.8:58.ఈఆయత్, ముస్లింలలో చేసిన ఒడంబడికను త్రింపిన ముష్రికులను ఉద్దేశించి ఉంది.

3. మరియు అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త తరపు నుండి పెద్ద 'హజ్జ్' రోజున,³ సర్వ మానవ జాతికి ప్రకటన చేయబడుతోంది: "నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు, బహుదైవా రాధకులతో, ఎలాంటి సంబంధం లేదు. కావున మీరు (ఓ ముఖ్సికులారా!) పశ్చాత్తాపపడితే, అది మీ మేలుకే. కాని మీరువిముఖులైతే మీరు అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి తప్పించుకోలేరని తెలుసుకోండి." మరియు సత్య-తిరస్కారులకు బాధాకరమైన శిక్ష (విధించబడ) నున్నదనే వార్తను వినిపించు.

4. కాని ఏ బహుదైవారాధకులతోనైతే మీరు ఒడంబడికలు చేసుకొని ఉన్నారో, వారు మీకు ఏ విషయంలోను లోపంచేయక, మీకు వ్యతిరేకంగా ఎవరికీ సహాయం చేయకుండా ఉంటే! వారి ఒడంబడికను దాని గడువువరకు పూర్తి చెయ్యండి. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవబీతి గలవారిని ప్రేమిస్తాడు.

5. ఇక నిషిద్ధమాసాలు⁴ గడిచిపోయిన తరువాత బహు-దైవారాధకులను, ఎక్కడ దొరికితే అక్కడ వధించండి.⁵ మరియు వారిని పట్టుకోండి⁶

وَإِذْ أَنْتَ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى النَّاسِ
يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ
مِّنَ الْمُشْرِكِينَ وَرَسُولُهُ فَإِنْ
تُبْتُمْ فَهُمْ حَبِئٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ
فَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ عِزِّي مُعْجِزِي اللَّهِ
وَ
بِشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابِ الْبَلِيمِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ
لَمْ يَنْقُصُواكُمْ شَيْئًا وَ لَمْ يَطَّاهَرُوا
عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتَيْتُمُ الْيَهُودَ
عَاهَدَهُمْ إِلَىٰ مَدِّتِهِمْ إِنَّ اللَّهَ
لُبَحْبُ الْمُتَّقِينَ
فَإِذَا انسَلَخَ الْأَشْهُرُ الْحُرْمُ فَاقْتُلُوا
الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَ

3) యోమల్ 'హజ్జ్' అక్షరం: అంటే 10వ జులై-హజ్జ్ దినమున 'సహీహ్' హదీస్ ల ద్వారా తెలుస్తుంది. ఎందుకంటే ఆ రోజు హాజీలకు చాలా మునాసిఖలను పూర్తిచేయవలసి ఉంటుంది. అది 'హజ్జ్ అన్ గర్రకు' భిన్నపదం. అరబియా వాసులు, 'ఉమ్రాను చిన్న హజ్జ్' ('హజ్జ్ అన్ గర్ర') అనేవారు. దీనికి భిన్నంగా జులై-హజ్జ్ మాసంలో జరిగేది పెద్ద హజ్జ్ ('హజ్జ్ అక్షరం'). 9వ జులై హజ్జ్ శుక్రవారం రోజు వస్తే 'హజ్జ్ అక్షరం' అనే దానికి ఎలాంటి ఆధారం లేదు. (స. బుఖారీ, నం. 4655, స. ముస్లిం, నం. 982 మరియు తిర్మిజీ, నం. 957.

4) హిజ్రీ శకంలోని రజబ్, జులై-ఖాయిదహ్, జులై-హిజ్జాహ్ మరియు ముహర్రమ్ (7,11,12, 1) నెలలు నిషిద్ధమాసాలు. ఈ మాసాలలో యుద్ధం నిషిద్ధం. ఇది 'అరబ్బులలో' ఇస్లాంకు ముందు నుండి వస్తూ ఉన్న ఆచారం. చూడండి, 2:194, 217. ఇబ్నె-కసీర్ (ర'హ్మీ) ఇక్కడ (ఈ ఆయత్ లో) నిషిద్ధమాసాలు అంటే ఈ ప్రకటన తరువాత నాలుగు నెలలు అంటే 10వ జులై-హిజ్జాహ్ నుండి 10వ రబీ'అ-అత్తాయి వరకు, అని ధర్మవేత్తలు అన్నారు.

5) 'హరమ్ సరిహద్దులలో' కేవలం వారితోనే పోరాడాలి, ఎవరైతే మీపై దాడిచేస్తారో! చూడండి, 2:190-194, (ఇబ్నె-కసీర్). మీలో యుద్ధం చేసేవారితో అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంలో పోరాడండి. ఎవరైతే మీలో విరోధాలు చేయరో, వారితో పోరాడ వద్దు. జహాద్ అంటే, మీరు ముస్లింలు అయి ఉండి, ఇతరులకు శాంతియుతంగా ఏక దైవసిద్ధాంతం, సత్యధర్మం అయిన ఇస్లాంను బోధిస్తూ ఉంటే, మీ మార్గంలో ఆటంకాలు పెడుతూ, మీ ధన, మాన, ప్రాణాలకు హాని గలిగించగోరేవారితో,

మరియు చుట్టుముట్టుండి మరియు ప్రతి మాటు వద్ద వారికై పొంచిఉండండి.⁷ కాని వారు పశ్చాత్తాప పడి, సమూజ్ స్థాపించి, 'జకాత్ ఇస్తే, వారిని వారి మార్గాన వదిలిపెట్టండి.⁸ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

6. మరియు బహుదైవారాధకులలో (ముఖ్సికీన్ లలో) ఎవడైనా నీ శరణు కోరితే - అతడు అల్లాహ్ గ్రంథాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) వినటానికి - అతనికి శరణు ఇవ్వు, తరువాత అతనిని, అతని కొరకు సురక్షితమైన స్థలానికి చేర్చు. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు (సత్యం) తెలియని ప్రజలు.⁹

7. బహు-దైవారాధకులకు (ముఖ్సికీన్ లకు) అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో ఒడంబడిక ఎలా సాధ్యం కాగలదు? ముస్లిద్ అల్-హరామ్ వద్ద మీరు ఒడంబడిక చేసుకున్నవారిలో తప్ప! వారు తమ (ఒడంబడికపై) స్థిరంగా ఉన్నంత వరకు మీరు కూడా దానిపై స్థిరంగా ఉండండి. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారిని ప్రేమిస్తాడు.

8. (వారిలో ఒడంబడిక) ఎలా సాధ్యంకాగలదు? ఎందుకంటే వారు మీపై ప్రాబల్యం వహిస్తే, వారు మీ బంధుత్వాన్ని గానీ, ఒడంబడికను గానీ పాటించరు. వారు కేవలం నోటి మాటలలోనే

خُذُوا هُمْ وَ أَحْصُوا هُمْ وَ اقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصِدٍ فَأَنْ تَابُوا وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ فَخَلُّوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ⑤
وَ إِنْ أَحَدٌ مِنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّى يَسْمَعَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ ابْلِغْهُ مَأْمَنَهُ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْلَمُونَ ⑥
كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ عِنْدَ رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ بَيْنَ عَهْدِكُمْ وَ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ⑦
كَيْفَ وَ إِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَّ لَا ذِمَّةً

వారు మానుకునే వరకు, లేదా నిర్మూలించబడే వరకు చేసే ధర్మయుద్ధం. చూడండి, 4:91. అంటే ఆత్మసంరక్షణ కొరకు చేసే పోరాటం జహాద్. చూడండి, 60:8-9.

6) ఖైదీలుగా చేసుకొనండి.

7) వారి రాకపోకలపై కాపలా పెట్టండి. మీ అనుమతి లేనిదే వారిని కదలనివ్వకండి. వారి నివాస స్థలాలను కాపెట్టుకొని ఉండండి.

8) చూడండి, 2:256. 'ధర్మవిషయంలో బలవంతం లేదు' అంటే ఎవ్వరినీ కూడా ఇస్లాం స్వీకరించటానికి బలవంతం చేయకూడదు.

9) పై ఆయత్ మీలో యుద్ధం చేస్తున్న సత్య-తిరస్కారుల విషయంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ విరోధులైన సత్య-తిరస్కారులలో ఎవడైనా మీ శరణుకోరితే అతనికి శరణుఇవ్వండి. అతడు మీలో ఉండి మీ మంచితనాన్ని మరియు ఇస్లాంను దగ్గరనుండి చూసి ఖుర్ఆన్ ను విని ముస్లిం కావచ్చు. అతడు ఖుర్ఆన్ ను విన్నతరువాత కూడా ఇస్లాం స్వీకరించకుంటే అతనిని, అతనికి భద్రతనిచ్చేస్థలానికి పంపండి. అతడు ముస్లిం కాకున్నా సరే. మీరిచ్చిన శరణుప్రతిజ్ఞను పూర్తిచేసుకోండి. అతడు తన భద్రతాస్థలానికి చేరేంతవరకు వాని ప్రాణరక్షణ మీ బాధ్యత.

మిమ్ముల్ని సంతోషపరుస్తున్నారు, కాని వారి హృదయాలు మాత్రం మిమ్ముల్ని అసహ్యించు కుంటున్నాయి మరియు వారిలో అనేకులు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) ఉన్నారు.

9. వారు అల్లాహ్ సూక్తులను (అయూత్లను) అల్ప ధరకు విక్రయించి, ప్రజలను ఆయన మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తున్నారు. నిశ్చయంగా, వారు చేసే పనులు ఎంతో నీచమైనవి!

10. వారు ఏ విశ్వాసి విషయంలో కూడా బంధుత్వాన్ని గానీ, ఒడంబడికను గానీ పాటించరు! ఇటువంటి వారే, హద్దులను అతిక్రమించిన వారు.

11. కావున వారు పశ్చాత్తాపపడి, నమాజ్ స్థాపించి, 'జూతు ఇస్తే! వారు మిథార్మిక సోదరులు. మరియు తెలుసుకోగల వారికి, మేము మా సూచనలను, ఈ విధంగా స్పష్ట పరుస్తున్నాము.

12. మరియు వారు ఒడంబడిక చేసిన తరువాత, మళ్ళీ తమ ప్రమాణాలను భంగంచేస్తే! మరియు మీ ధర్మాన్ని అవమానపరిస్తే, అలాంటి సత్య-తిరస్కారుల నాయకులలో మీరు యుద్ధం చేయండి. నిశ్చయంగా, వారి ప్రమాణాలు నమ్మదగినవి కావు. బహుశా ఈవిధంగానైనా వారు మానుకోవచ్చు!¹⁰

13. ఏమీ? ఎవరైతే తమ ప్రమాణాలను భంగం చేసి, సందేశహరుణ్ణి (మక్కహ్ నుండి) వెడలగొట్టాలని నిర్ణయించారో! మరియు మొదట వారే, మీలో తగవు ఆరంభించారో,¹¹ అలాంటి వారిలో మీరు

يُرْضَوْنَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَ تَأْبَى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ فَسِقُونَ ﴿٩﴾

اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا عَن سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٠﴾

لَا يَرْقُبُونَ فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَا لَا ذِمَّةً وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿١١﴾

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَخِوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَ نَفِصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُعْلَمُونَ ﴿١٢﴾

وَ إِنْ تَكَثَّرُوا آيَاتِنَاهُمْ مِّنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَ طَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا إِنَّتَ الْكُفْرَ إِنَّهُمْ لَا آيَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ ﴿١٣﴾

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَّذَلْنَا آيَاتِنَاهُمْ وَ هُمْ بَادِعُواكُمُ

10) ఎవరైతే ఒడంబడిక చేసిన తరువాత తమ ఒడంబడికలను భంగంచేస్తారో మరియు మీ ధర్మాన్ని అవమానపరుస్తారో, అలాంటి సత్య-తిరస్కారులలో యుద్ధంచేయండి.

11) బహుశా ఇక్కడ ఖురైషులు తమ ఒడంబడికకు విరుద్ధంగా బనీ-ఖుజా'అ వారిని చంపటంలో, బనీ-బక్ర్ వారికి తోడ్పడిన విషయం పేర్కొనబడింది. బనీ-ఖుజా'అ - ముస్లింల హాలీఫ్లు, మరియు బనీ-బక్ర్ - ఖురైషుల హాలీఫ్లు. దైవప్రవక్త ('స'అస) మరియు మక్కహ్ ముస్లిక్ ఖురైషుల మధ్య: 'పది సంవత్సరాల వరకు - వారి మధ్య (పరస్పరం) మరియు వారి హాలీఫ్లలో కూడా - యుద్ధం చేయకూడదు మరియు వారిలో జోరాడేవారికి సహాయంకూడా చేయరాదు.' అనే, ఒడంబడిక ఉండను. ఇది గవ హిజ్రీలో హుద్దెబియాలో జరిగిన ఒడంబడిక.

యుద్ధం చేయరా? ఏమీ? మీరు వారికి భయపడుతున్నారా? వాస్తవానికి మీరు విశ్వాసులే అయితే కేవలం అల్లాహ్ కు మాత్రమే భయపడటం మీ కర్తవ్యం.

14. వారితో యుద్ధం చేయండి. అల్లాహ్ మీ చేతుల ద్వారా వారిని శిక్షిస్తాడు మరియు వారిని అవమానం పాలు చేస్తాడు. మరియు వారికి ప్రతి కూలంగా మీకు సహాయం చేస్తాడు. మరియు విశ్వసించిన ప్రజల హృదయాలను చల్లబరుస్తాడు;

15. మరియు వారి హృదయాలలోని క్రోధాన్ని దూరంచేస్తాడు. మరియు అల్లాహ్! తాను కోరిన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

16. ఏమీ? అల్లాహ్ మీలో నుండి (తన మార్గంలో) ఘోరాడే వారెవరో మరియు - అల్లాహ్, ఆయన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులు తప్ప - ఇతరుల నెవ్వరినీ తమ ఆప్తమిత్రులుగా చేసుకోని వారెవరో, చూడకముందే మిమ్మల్ని వదలిపెడతాడని అనుకుంటున్నారా? మరియు అల్లాహ్ మీరు చేస్తున్నదంతా బాగా ఎరుగును.

17. బహుదైవారాధకులు (ముష్రికీన్) తాము సత్య-తిరస్కారులమని సాక్ష్యమిస్తూ, అల్లాహ్ మస్జిదులను నిర్వహించటానికి (సేవచేయటానికి) అర్హులుకారు. అలాంటివారి కర్మలు వ్యర్థమై ఘోతాయి మరియు వారు నరకాగ్నిలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

18. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ ను అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించే వారు, సమాజాన్ని స్థాపించేవారు, 'జకాత్' ఇచ్చేవారు, అల్లాహ్ కు తప్ప మరెవ్వరికీ భయపడని వారు మాత్రమే అల్లాహ్ ముస్లిద్లను నిర్వహించాలి. ఇలాంటి వారి మార్గదర్శకత్వం పొందినవారని ఆశించవచ్చు! ¹² (3/8)

أَوَلَمْ تَرَ أَنَّا أُنزَلْنَا بِآيَاتِنَا عَلَى الْكَافِرِينَ أَنْ يَخْلَعُوا أَلْسِنَهُمْ فَأَلْفَاكُ فَكَلَّمْنَا الْقَوْمَ الْمُنَافِقِينَ ۝۹

أَن تَخْشَوْهُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۝۱۰

فَاتْلُوهُمْ يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَ

يُخْزِهِمْ وَ يَنْصُرْكُمْ عَلَيْهِمْ وَ

يَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُؤْمِنِينَ ۝۱۱

وَيُدْهِبُ غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ اللَّهُ

عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۝۱۲

أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ

اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَ لَمْ

يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولَهُ وَ

لَا الْمُؤْمِنِينَ وَاُولَئِكَ خَبِيرٌ بِمَا

تَعْمَلُونَ ۝۱۳

مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا

مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ

بِالْكُفْرِ ۗ أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ ۗ

فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ۝۱۴

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ

وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ أَقَامَ الصَّلَاةَ وَ آتَى

الزَّكَاةَ وَ لَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى

أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ۝۱۵

12) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: 'ఒకవేళ మీరు ఒక వ్యక్తిని సక్రమంగా ముస్లిద్లకు వస్తూ ఉండేది చూస్తే, అతని విశ్వాసానికి సాక్ష్యం ఇవ్వండి.' (తిర్మిజీ, తిఫ్ఝీర్ 'సూ. అల్-తౌబా). ఖుర్ఆన్ 12

19. * ఏమీ? 'హజ్జ్' మరియు 'ఉమా' కొరకు వచ్చే వారికి నీరు త్రాపటాన్ని మరియు ముస్లిద్ అల్-హరామ్ను నిర్వహించటాన్ని, మీరు అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించి, అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడడానికి సమానంగా భావిస్తున్నారా? అల్లాహ్ దగ్గర, వారు (ఈ రెండు పక్షాల వారు) సరిసమానులు కాదు.¹³ మరియు అల్లాహ్ దుర్మార్గులైన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.

20. విశ్వసించి, అల్లాహ్ మార్గంలో వలస పోయిన వారికి మరియు తమ ధనసంపత్తులను ప్రాణాలను వినియోగించి పోరాడిన వారికి, అల్లాహ్ దగ్గర అత్యున్నత స్థానముంది. మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం (విజయం) పొందేవారు.¹⁴

21. వారి ప్రభువు వారికి, తన తరపునుండి కారుణ్యాన్ని మరియు ప్రసన్నతను మరియు శాశ్వత సౌఖ్యాలుగల స్వర్గవనాల శుభవార్తను ఇస్తున్నాడు.

22. వారందులో శాశ్వతంగా కలకాలం ఉంటారు. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దగ్గర గొప్ప ప్రతిఫలముంది.

أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ الْحَاجِّ وَالْعَمَّارَةِ
الْبُسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ أَمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَجَهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوِينَ
عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾
الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَهَدُوا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ
دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿٢٠﴾
يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ
وَاجِدٍ لَهُمْ فِيهَا نِعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ
أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾

ఇక్కడ కూడా అల్లాహ్ (సు.త.)ను అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించిన తరువాత చేయవలసిన పనులలో నమాజ్, దాని తరువాత 'జకాత్ అని పేర్కొనబడ్డాయి. మరొక 'హదీస్' ముల్తబిఖ్ అల్లాహ్ ఉంది. అబూ-బక్ర్ 'సిద్దిఖ్ (ర'ది. 'అ.) అన్నారు: 'అల్లాహ్ లోడు, నేను అలాంటి వారిలో తప్పక పోరాడుతాను, ఎవరైతే నమాజ్ మరియు 'జకాత్ల మధ్య భేదం చూపుతారో!' అంటే నమాజ్ చేస్తారు కాని 'జకాత్ ఇవ్వడానికి వెనుకంజవేస్తారో!' (చూ. 9:5).

13) ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడిన సందర్భాన్ని గురించి, 'స'హాబా (ర'ది. 'అ.అ.అ.)ల మధ్య ముస్లిద్ నబవీలో శుక్రవారం మింబర్ దగ్గర జరిగిన ఈ సంభాషణ కారణం అంటారు. ఒక 'స'హాబీ (ర'ది. 'అ.) అంటారు: "నేను ఇస్లాం స్వీకరించిన తరువాత నా దృష్టిలో అన్నిటికంటే ఉత్తమమైన కార్యం హాజీలకు 'జమ్'జమ్ త్రాపడం." రెండో అతను అంటారు: "నా దగ్గర ముస్లిద్ అల్-హరాం సేవచేయడం." మూడవ అతను అంటారు: "అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంలో జహాద్ చేయడం." ఈ 'హదీస్' కథకుడు నూమాన్ బిన్-బషీర్ (ర'ది. 'అ.) నేను ఆరోజు జమ్'అహ్ నమాజ్ తరువాత వెళ్ళి దైవప్రవక్త ('స'అస)కు ఈ విషయం తెలిపాను. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది, ('స'హాబీ ముస్లిం, కీతాబ్ అల్-ఇమారహ్, బాబ్ ఫజ్జ్ అష్-షహాబ్ వీ సబ్'లిల్లాహ్). అల్లాహ్ (సు.త.)ను అంతిమదినాన్ని విశ్వసించిన తరువాతనే అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంలో జహాద్ స్వీకరించబడుతుంది. ఈమాన్ లేనిదే ఎంత గొప్పకార్యం చేసినా, దాని ఫలితం శూన్యమే. విశ్వాసుని జహాద్ సర్వకార్యాలలో గొప్పది. ఈ విషయం దీని తరువాత ఉన్న ఆయత్లో స్పష్టంగా ఉంది.

14) చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు-4, 'హ. 48, 54.

23. ఓవిశ్వాసులారా! మీతండ్రితాతలు మరియు మీ సోదరులు సత్య-తిరస్కారానికి విశ్వాసంపై ప్రాధాన్యతనిస్తే, మీరు వారిని స్నేహితులుగా చేసుకోకండి. మీలో వారివైపు మొగ్గవారే (వారిని మీ స్నేహితులుగా చేసుకునేవారే) దుర్మార్గులు.¹⁵

24. వారితో ఇలా అను: "మీ తండ్రి-తాతలు, మీ కుమారులు, మీ సోదరులు, మీ సహవాసులు (అజ్బాబీ), మీ బంధువులు, మీరు సంపాదించిన ఆస్తిపాస్తులు, మందగిస్తాయేమోనని భయపడే మీ వ్యాపారాలు, మీకు ప్రీతికరమైన మీ భవనాలు - అల్లాహ్ కంటే, ఆయన ప్రవక్త కంటే మరియు ఆయన మార్గంలో పోరాడటం కంటే - మీకు ఎక్కువ ప్రీయమైనవైతే, అల్లాహ్ తన తీర్పును బహిర్గతం చేసే వరకు నిరీక్షించండి. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులైన జాతివారికి సన్మార్గంచూపడు."¹⁶

25. వాస్తవానికి ఇదివరకు చాలా యుద్ధరంగాలలో (మీరు కొద్దిమంది ఉన్నా) అల్లాహ్ మీకు విజయం చేకూర్చాడు. మరియు 'హునైన్' (యుద్ధం) రోజు మీ సంఖ్యబలం మీకు గర్వకారణమయింది. కాని, అది మీకు ఏ విధంగానూ పనికిరాలేదు. మరియు భూమి విశాలమైనది అయినప్పటికీ మీకు ఇరుకైపోయింది. తరువాత మీరు వెన్నుచూపి పారిపోయారు.¹⁷

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْآبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ
عَلَى الْإِيمَانِ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ
فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ إِن كَانَ آبَاؤُكُمْ وَ أَبْنَاؤُكُمْ وَ
إِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَ
أَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
كَسَادَهَا وَ مَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ
إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي
سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرٍ
وَ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾

لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ
وَ يَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ
كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ تُغْنِ عَنْكُمْ شَيْئًا وَ
ضَاقَتْ عَلَيْكُمْ الْأَرْضُ بِمَا رَحَبَتْ
تُؤْمِرُكُمْ مَبْرُورِينَ ﴿٢٥﴾

15) హీజీరత్ మరియు జహాద్ విషయంలో మీరు, మీసోదరుల మరియు తండ్రుల ప్రేమను రానివ్వకండి. వారు మీ స్నేహితులు కాలేరు. వారు మీతో మంచిగా వ్యవహరిస్తే, మిమ్మల్ని మీ ఇస్లాం ధర్మాన్ని పాటించటం నుండి ఆపకుంటే, వారితో మంచిగా వ్యవహరించండి. కాని వారు మిమ్మల్ని ఇస్లాం కోరకే బాధిస్తే, వారిని మీ స్నేహితులుగా భావించకండి. (చూ, 3:28, 60:89).

16) దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "ఎవరి చేతిలోనైతే నా ప్రాణాలున్నాయో ఆ అల్లాహ్ (సు.త.) లోడు. మీలో ఏ ఒక్కడు కూడా మూమిన్ కాజాలడు, ఎంత వరకైతే అతడు తన తండ్రి, తన సంతానం మరియు ఇతరులందరి కంటే, నన్ను ('స'అస) ఎక్కువగా ప్రేమించడే!" ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ, కీతాబ్ అల్-తూమాన్, బాబ్ 'హుబ్బ్, రసూల్ మిసల్ తూమాన్, 'స'హీ'హ్ ముస్లిం, కీతాబ్ అల్-తూమాన్).

17) 'హునైన్, మక్కహ్ మరియు 'తాయఫ్లమద్ద్య పర్వతాలలో ఉన్న ఒక లోయ (వాది). అక్కడ హూబ్ జన మరియు 'ఖైఫ్ అనే రెండు తెగలవారు ఉండేవారు. వారు విలువిద్యలో సుఖిణులు. వారు ముస్లింలకు విరుద్ధంగా పోరాడటానికి, యుద్ధతయారీలు చేస్తున్నారని తెలుసుకొని

26. తరువాత అల్లాహ్ తన ప్రవక్త మరియు విశ్వాసులపై ప్రశాంత స్థితిని అవతరింపజేశాడు. మరియు మీకుకనిపించని (ద్వైదూతల) దళాలను దింపి సత్య-తిరస్కారులను శిక్షించాడు.¹⁸ మరియు ఇదే సత్య-తిరస్కారులకు లభించే ప్రతిఫలం.

27. ఆ తరువాత కూడా అల్లాహ్ తాను కోరిన వారి పశ్చాత్తాపాన్ని అంగీకరిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశిలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

28. ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, బహుద్వైవారాధకులు (ముష్టికీన్) అపరిశుద్ధులు (నజ్య్).¹⁹ కనుక ఈ సంవత్సరం తరువాత వారు ముస్లిద్ అల్ -'హరామ్ సమీపానికి రాకూడదు.²⁰ మరియు ఒకవేళ మీరు లేమికి భయపడితే! అల్లాహ్ కోరితే, తన అనుగ్రహంతో మిమ్మల్ని సంపన్నులుగా

ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۗ وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ۝

ثُمَّ يَتُوبُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَلَى

مَنْ يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ

نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

بَعْدَ عَمَلِهِمْ هَذَا ۗ وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً

فَسَوْفَ يُغْنِيَكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ إِنَّ

ద్వైవప్రవక్త (స'అస), 12,000 సైనికులతో, మక్కాహ్ విజయపు 18-19 దినాల తరువాత 8వ హిజ్రీ, షవ్వల్ నెలలో వారిపై దాడిచేయడానికి వెళ్లారు. ముస్లింలకు తమ సంఖ్యాబలం కొంత వరకు గర్వానికి కారణమవుతుంది. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.)కు నచ్చదు. శత్రువులు దాదాపు 4,000 మంది ఉంటారు. శత్రువుల బాణాల దెబ్బలకు తాళుకోలేక ముస్లిం సైనికులు వెనుదిరిగి పారిపోసాగుతారు. కేవలం ద్వైవప్రవక్త (స'అస), కొందరు ముస్లింలతో బాటు మిగిలిపోతారు. ద్వైవప్రవక్త (స'అస) పారిపోయే వారిని ఆపటానికి కేకలువేస్తారు. తరువాత అతను (స'అస) 'అబ్బాస్ (ర'ది. 'అ.)తో వారిని పిలవమని అంటారు. అతను పెద్దపెద్ద కేకలు వేయటం వల్ల, సిగ్గుపడి కొందరు తిరిగివస్తారు. ఆ ఉన్న వారే ధైర్యస్థైర్యాలతో యుద్ధంచేసి అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహంతో విజయం పొందుతారు. శత్రువులు తమ ఆస్తిపాస్తులన్నీ విడిచి పారిపోతారు.

18) కనిపించనిదళాలను అంటే ద్వైవదూతలను, అల్లాహ్ (సు.త.) పంపాడు. ఏ విధంగానైతే ఉహుద్ యుద్ధంలో (చూ. 3:124-125) మరియు బద్ర్ యుద్ధంలో (చూ. 8:9) పంపాడో!

19) నజసున్: అంటే అవిశ్వాసులు, అశుచులు, అశుభులు, అపరిశుద్ధులు, మురికివారు, మాలిన్యులు, కల్మషులు అనే అర్థాన్నాయి. ఈ అపరిశుద్ధ శారీరకంగాగానీ, లేక మానసికంగా గానీ, లేక రెండూగానీ కావచ్చు. శారీరకంగా - ఎందుకంటే, వారు లైంగిక లేక కాలకృత్యాల అపరిశుద్ధత తరువాత, పరిశుద్ధతను విధిగా అవలంబించకపోవటం. మానసికంగా - ఎందుకంటే వారు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, సర్వసృష్టికర్త, సర్వపోషకుడు అయిన అల్లాహ్ (సు.త.)ను వదలి ఇతరులను ఏమీ చేయలేని వారిని అల్లాహ్ (సు.త.)కు సాటి కల్పించడం. ఈ శబ్దం ఖుర్ఆన్లో ఈ ఆయత్లోనే ఒకేసారి వచ్చింది.

20) ముస్లిమేతరులు 'హరామ్ సరిహద్దులోకి రాకూడదు. ఈ ఆజ్ఞ 9వ హిజ్రీలో వచ్చింది. కాని వారు ఇతర ముస్లిద్లలో ప్రవేశించవచ్చు. ఉదాహరణకు ద్వైవప్రవక్త (స'అస) స'మామ బిన్-అసాల్ (ర'ది. 'అ.)ను, అతడు ఇస్లాం స్వీకరించక ముందు ముస్లిద్ అన్-నబవీలో ఒక స్తంభానికి ఖైదీగా కట్టి ఉంచారు.

చేయగలడు! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

29. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించని; అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త నిషేధించినవి, నిషేధమని భావించని; సత్యధర్మాన్ని తమ ధర్మంగా స్వీకరించని గ్రంథప్రజలతో - వారు నిశ్చయంగా తమచేతులతో జజ్బా 21 ఇచ్చి లోబడి ఉండవరకు - పోరాడండి. 22

30. మరియు యూదులు 'ఉ'జైర్ అల్లాహ్ కుమారుడని అంటారు. 23 మరియు క్రైస్తవులు మసీ'హ్ (క్రీస్తు) అల్లాహ్ కుమారుడని. ఇవి వారు తమ నోటితో అనే మాటలే. ఇంతకు పూర్వపు సత్య-తిరస్కారులు పలికిన మాటలనే వారు అనుకరిస్తున్నారు. అల్లాహ్ వారిని నశింపజేయుగాక! వారెంత మోసగింపబడుతున్నారు (వారెంత సత్యం నుండి మరలింపబడుతున్నారు)!

31. వారు (యూదులు మరియు క్రైస్తవులు) అల్లాహ్ ను వదలి తమ యూద మతాచారులు (అహ్ బాల్ లను) మరియు క్రైస్తవ సన్యాసులు (రుహాబాన్ లను) మరియు మర్యమ్ కుమారు

شَاءَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٩﴾
قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا
بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ
اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا
الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ ذَاكِرُونَ ﴿٣٠﴾
وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ
ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِآفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ
قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
فَتَلَّهُمُ اللَّهُ فَأَنَّى يُكْفَرُونَ ﴿٣١﴾

اتَّخَذُوا أَحْبَابَهُمْ وَرُءُسَاءَهُمْ
أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحِ ابْنِ

21) జజ్బాయ్: ఖుర్ఆన్ లో ఇచ్చట ఒకసారి వచ్చింది. జజ్బాయ్ అంటే, ముస్లిమేతరులతో ఇస్లామీయ ప్రభుత్వం వసూలుచేసే పన్ను. దీనికి కారణాలు: (i) వారు విధిగా 'జకాత్ చెల్లించరు, (ii) వారికి ఇస్లామీయ ప్రభుత్వంలో జహాద్, అంటే ఇస్లాం ధర్మరక్షణకొరకు పోరాడటం విధికాదు, (iii) వారి ఆత్మరక్షణ ఖర్చుకొరకు.

ఈ క్రింద పేర్కొన్న వారికి జజ్బాయ్ లేదు. (i) స్త్రీలు, (ii) యుక్తవయస్సుకురాని పురుషులు, (iii) వృద్ధులు, (iv) వ్యాధిగ్రస్తులు మరియు వికలాంగులు, (v) ధర్మవేత్తలు, గురువులు, మునులు, (vi) ఎవరైతే జహాద్ (మిలటరీ డ్యూటీ) కొరకు సిద్ధపడతారో వారు.

22) జహాద్ ను ఈ విధంగా కూడా వివరించారు: అల్లాహ్ (సు.త.) మార్గంలో పోరాడటం, అంటే సత్యాన్ని మరియు దానిని అనుసరించే వారిని (ముస్లింలను) రక్షించటానికి చేసే ధర్మయుద్ధం. ఇది ప్రతి ముస్లిం యొక్క విధి. (చూడండి, 2:190-194).

23) బాబిలోనియన్లు (Babylonians) యూదులను, వెడలగొట్టిన తరువాత వారు (యూదులు) తొరాత్ ను కోల్పోయారు. అది ఈ రోజు ఉన్న స్థితిలోకి, దానిని తిరిగి తెచ్చిన వారు 'ఉ'జైర్ 'అ.స. (Ezra). అతనే ఈ రోజు ఆచారంలో ఉన్న యూదులను స్థాపించారు, (Encyclopedia Britannica, 1963, vol-9, p.15). అతనినే యూదులు అల్లాహుత'అలా కుమారుడంటారు.

డైన మసీద్ (క్రీస్తు)ను తమ ప్రభువులుగా చేసుకున్నారు.²⁴ వాస్తవానికి, వారు ఒకే ఒక్క దైవాన్ని మాత్రమే ఆరాధించాలని ఆజ్ఞాపించబడ్డారు. ఆయన (అల్లాహ్) తప్పమరొక ఆరాధ్యదైవంలేడు. ఆయన వారు సాటికల్పించే వాటికి అతీతుడు.

32. వారు అల్లాహ్ జ్యోతిని (ఇస్లాంను) తమ నోటిలో (ఊది) ఆర్పగోరుతున్నారు, కాని అల్లాహ్ అలా కానివ్వడు; సత్య-తిరస్కారులకు అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, ఆయన తన జ్యోతిని పూర్తిచేసి తీరుతాడు.

33. బహుదైవారాధకులకు (ముష్రికీనీలకు) అది ఎంత అసహ్యకరమైనా, తన ప్రవక్తకు మార్గదర్శకత్వాన్ని మరియు సత్యధర్మాన్ని ఇచ్చి పంపి, దానిని సకల ధర్మాల మీద ప్రబలింపజేసిన (ఆదికృతనిచ్చిన) వాడు ఆయన (అల్లాహ్)యే!²⁵ (1/2)

34. * ఓ విశ్వాసులారా! నిశ్చయంగా, చాలా మంది యూదులు మతాచారులు (అహ్బాబ్) మరియు క్రైస్తవ సన్యాసులు (రుహ్బాన్) ప్రజల సొత్తును అక్రమ పద్ధతుల ద్వారా తినివేస్తున్నారు మరియు వారిని అల్లాహ్ మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తున్నారు. మరియు ఎవరైతే వెండి, బంగారాన్ని కూడ బెట్టి, దానిని అల్లాహ్ మార్గంలో ఖర్చుపెట్టరో వారికి బాధాకరమైన శిక్షగలదనే వార్తను వినిపించు.

35. ఆ దినమున దానిని (ఆ వెండి బంగారాన్ని/ జకాత్ ఇవ్వని ధనాన్ని) నరకాగ్నిలో కాల్చి దానిలో వారి నుదురుల మీద, ప్రక్కల మీద మరియు వీపుల మీద వాతలు వేయబడతాయి.²⁶ (అప్పుడువారిలో ఇలా అనబడుతుంది): "ఇదంతా మీరు మీకొరకు కూడబెట్టుకున్నదే, కావున మీరు కూడబెట్టుకున్న దానిని చవి చూడండి."

مَرِيَمَ ۖ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا
وَاحِدًا ۚ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحٰنَهُ عَمَّا
يُشْرِكُونَ ﴿٣٢﴾

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ
بِأَفْوَاهِهِمْ ۖ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَن يُتِمَّ
نُورَهُ ۗ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٣﴾

هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَ
دِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٤﴾

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ
الْأَحْبَارِ وَالرُّهْبَانِ لِيَآكُلُونَ أَمْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ ۗ وَيَصُدُّونَ عَن
سَبِيلِ اللَّهِ ۗ وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ
وَالْفِضَّةَ وَلَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٥﴾

يَوْمَ يُحْمَىٰ عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ
فَتَكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَأُظْهُرُهُمْ ۗ هٰذَا مَا كُنْتُمْ لَا تَفْقَهُمْ
فَذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْنِزُونَ ﴿٣٦﴾

24) చూడండి, 3:64.

25) చూడండి, 3:19 మరియు 61:8-9.

26) చూడండి, 3:180 ఇంకా చూడండి, 'స'హీహ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-2, 'హదీస్', 486.

36. నిశ్చయంగా, నెలల సంఖ్య అల్లాహ్ దగ్గర పన్నెండు నెలలు మాత్రమే. ఇది భూమ్యాకాశాలు సృష్టించిన దినం నుండి అల్లాహ్ గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. వాటిలో నాలుగు నిషిద్ధ (మాసాలు).²⁷ ఇదే సరైన ధర్మం. కావున వాటిలో (ఆ నాలుగు హిజ్రీ మాసాలలో) మీకు మీరు అన్యాయం చేసుకోకండి.²⁸ బహుధైవారాధకులలో (ముష్టికీనలలో) అందరూ కలిసి పోరాడండి. ఏ విధంగా అయితే వారందరూ కలిసి మీలో పోరాడు తున్నారో! మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ దైవభీతి గలవారిలోనే ఉంటాడని తెలుసుకోండి.²⁹

37. నిశ్చయంగా, నెలలను వెనుక ముందు చేయటం (నసిడ) సత్య-తిరస్కారంలో అదనపు చెప్పయే! దానివల్ల సత్య-తిరస్కారులు మార్గ భ్రష్టత్వానికి గురిచేయబడుతున్నారు. వారు దానిని ఒక సంవత్సరం ధర్మసమ్మతం చేసు కుంటారు, మరొక సంవత్సరం నిషేధించుకుంటారు. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్ నిషేధించిన (నెలల) సంఖ్యను తమకు అనుగుణంగా మార్చుకొని అల్లాహ్ నిషేధించిన దానిని ధర్మసమ్మతం చేసుకుంటున్నారు. వారి దుష్కార్యాలు వారికి మనోహరమైనవిగా కనిపిస్తున్నాయి. మరియు అల్లాహ్ సత్య-తిరస్కారులకు సన్మార్గం చూపడు.

إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا أَرْبَعَةٌ حُرْمٌ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَدِيمُ فَلَا تَغْلِبُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾
 إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهَا الَّذِينَ كَفَرُوا يُجَلِّونَهُ عَامًا وَ يُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُؤَاظَمُوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيُجَلِّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْنَ لَهُمْ سُوءَ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

27) నిషిద్ధ మాసాలు హిజ్రీ శకపు రజబ్, జులై-ఖాయిదహ్, జులై-హిజ్జహ్ మరియు ముహర్రమ్ (7, 11, 12 మరియు 1వ నెలలు).

28) హిజ్రీ నెలల లెక్క చంద్రుని నెలప్రకారం ఉంది. అంటే హిజ్రీ సంవత్సరం చంద్రమాన సంవత్సరం. ఇవి ప్రకృతిసిద్ధమైన నెలలు మరియు సంవత్సరాలు. వీటిని అనుసరించడానికి లెక్కలు పెట్టి అవసరం లేదు. దీనివల్ల రమ'దాన్ ఉపవాసాలు మరియు హజ్జ్ వేరువేరు ఋతువులలో వస్తాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉన్నా, ప్రజలు ప్రతి ఋతువులో ఉపవాసాలు, పండుగలు చేసుకుంటారు. చంద్రనెల 29½ రోజులది మరియు చంద్ర సంవత్సరం 354 రోజులది. సూర్యమాన సంవత్సరంలో ఇది 11¼ రోజులు తక్కువ. దీని వల్ల ప్రతి 34 చంద్ర మాన సంవత్సరాలకు అంటే 12,036 దినాలకు ఒకసారి 'హజ్జ్' అదే దినమున మళ్ళీ వస్తుంది. ముస్లిక్ అరబ్బులు, చంద్రమాన సంవత్సరాన్ని సూర్యమాన సంవత్సరంలో సరిపెట్టడానికి అధిక మాసాన్ని చేర్చారు. ఈ ఆయత్ తరువాత ఇస్లాం షరీయత్లో సూర్యమాన సంవత్సరం మరియు అలా సరిపెట్టటం రద్దుచేయబడ్డాయి.

29) చూడండి, 2:193, 8:73.

38. ఓ విశ్వాసులారా! మీ కేమయింది? మీలో: "అల్లాహ్ మార్గంలో బయలుదేరండి." అని చెప్పినపుడు మీరు భూమికి అతుక్కొని పోతున్నారేమిటి? ఏమీ? మీరు పరలోకాన్ని వదలి, ఇహలోక జీవితంలోనే తృప్తిపడ దలచుకున్నారా? కాని ఇహలోక జీవిత సుఖం, పరలోక (జీవిత సుఖాల ముందు) ఎంతో అల్పమైనది!³⁰

39. మీరు బయలు దేరకపోతే, ఆయన మీకు బాధాకరమైన శిక్షను విధిస్తాడు. మరియు మీకు బదులుగా మరొక జాతిని మీ స్థానంలో తెస్తాడు. మరియు మీరు ఆయనకు ఎలాంటి నష్టం కలిగించలేరు.³¹ మరియు అల్లాహ్ ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

40. ఒకవేళ మీరు అతనికి (ప్రవక్తకు) సహాయం చేయక పోతే ఏం ఫర్వాలేదు! (అల్లాహ్ అతనికి తప్పక సహాయం చేస్తాడు). ఏ విధంగానైతే, సత్య-తిరస్కారులు అతనిని పారద్రోలినపుడు, అల్లాహ్ అతనికి సహాయంచేశాడే! అప్పుడు అతను ఇద్దరిలో రెండవ వాడిగా (సౌర్) గుహలో ఉన్నప్పుడు అతను తన తోటివాని (అబూ-బక్ర్)తో: "నీవు దూఱపడకు, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మనతో ఉన్నాడు!" అని అన్నాడు.³² అప్పుడు అల్లాహ్!

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَتَأْتَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَنْ رَضِيتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

إِلَّا تَنْفِرُوا يَعَذِّبُكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۗ وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْئًا ۗ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾

إِلَّا تَنْصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيًا إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَمْ

30) చూడండి, 'స'హీహ్ బుఖారి, పుస్తకం-4, 'హదీస్' నం. 53.

31) ఇక్కడ 9వ హిజ్రి షవ్వాల్ నెలలో జరిగిన తబూక్ దండయాత్ర ప్రస్తావన ఉంది. బెజాంటైన్ (Byzantine) చక్రవర్తి, క్రైస్తవుడైన, హిరాక్లియస్, ముస్లింలకు విరుద్ధంగా యుద్ధసన్నాహాలు మొదలుపెట్టాడు. కావున ము'హమ్మద్ ('స'అస) కూడా యుద్ధసన్నాహాలు మొదలుపెట్టారు. అది కపటవిశ్వాసులకు ఎంతో బాధకరంగా ఉంటుంది. అప్పుడు ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ధైవప్రవక్త ('స'అస) ముస్లింలలో, క్రైస్తవులను ఎదుర్కోవటానికి తబూక్ వెళ్ళి, అక్కడ 20 రోజులుండి, క్రైస్తవులు యుద్ధానికి రానందుకు తిరిగి వచ్చేస్తారు.

32) క్రీ. శకం 622, (ప్రవక్తపదవి ప్రసాదించబడిన దాదాపు 13వ సంవత్సరం)లో, ము'హమ్మద్ ('స'అస)ను చంపటానికి, మక్కా ముస్లికులు అతని ఇంటి మీదికి, రాత్రివేళ ప్రతి తెగనుండి ఒక యువకుణ్ణి తయారుచేసి పంపుతారు. అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞతో, ధైవప్రవక్త ('స'అస) వారి మీద దుమ్మువీసరగా, వారికి కనుకువస్తుంది. ఆ తరువాత అతను ('స'అస), అబూ-బక్ర్ (ర'ది.అ.) తో సహా బయలుదేరి, సౌర్ కొండ గుహలో 3 రోజులు దాగుతారు. ముస్లికులు వారిని వెతుక్కుంటూ గుహావైచరకు చేరుతారు. కాని ముస్లికులు వారిద్దరిని కనుగొనలేక పోతారు. అది

అతనిపై తన తరపు నుండి మనశ్శాంతిని అవతరింపజేశాడు. అతనిని మీకు కనిపించని (దైవ దూతల) దళాలతో సహాయం చేసి సత్య-తిరస్కారుల మాటను కించపరచాడు. మరియు అల్లాహ్ మాట సదా సర్వోన్నతమైనదే. మరియు అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు మహా వివేచనాపరుడు.

41. తేలికగానైనా సరే, లేక బరువుగానైనా సరే బయలుదేరండి. మరియు మీ సంపదలలో మరియు మీ ప్రాణాలలో అల్లాహ్ మార్గంలో షోరాడండి. ఒకవేళ మీరిది తెలుసుకోగలిగితే, ఇది మీకెంతో ఉత్తమమైనది.

42. అది తొందరగా దొరికే లాభం మరియు సులభమైన ప్రయాణం అయితే వారు తప్పక నీ వెంట వెళ్ళేవారు. కాని వారికది (తబూక్ ప్రయాణం) చాలా కష్టమైనదిగా (దూరమైనదిగా) అని పించింది. కావున వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తూ అంటున్నారు: "మేము రాగలస్థితిలో ఉంటే తప్పక మీ వెంట వచ్చి ఉండేవారము." (ఈ విధంగా అబద్ధమాడి) వారు తమను తాము నాశనం చేసుకుంటున్నారు. మరియు వారు అబద్ధమాడుతున్నారని అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.³³

43. (ఓ ప్రవక్తా!) అల్లాహ్ నిన్ను మన్నించు గాక! సత్యవంతులవరో నీకు స్పష్టం కాకముందే మరియు అబద్ధమాడేవారవరో నీకు తెలియకముందే, వారికి (వెనుక ఉండటానికి) ఎందుకు అనుమతించిచ్చావు?³⁴

تَرَوْهَا وَ جَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا
السُّفْلَىٰ وَ كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا ۗ وَاللَّهُ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤١﴾

إِنْفِرُوا خِفَافًا وَ ثِقَالًا وَ جَاهِدُوا
بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾
لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَ سَفَرًا قَاصِدًا
لَاتَّبَعُوكَ وَ لَكِن بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ
السُّبُحَةُ وَ سَيَّحِلْفُونَ بِاللَّهِ لَوِ
اسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ
أَنْفُسَهُمْ ۗ وَ اللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ
لَكَذِبُونَ ﴿٤٣﴾

عَفَا اللَّهُ عَنْكَ ۚ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ حَتَّىٰ
يَتَّبِعِينَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَ تَعْلَمَ
الْكُذِبِينَ ﴿٤٤﴾

వారిద్దరు గమనిస్తారు. ఆ సందర్భంలో దైవప్రవక్త (స'అస) అబూ-బక్ర్ (ర'ది.అ.)తో ఈ మాటలు అంటారు, (స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

33) ఎండకాలం, ఖుర్షార పంటకాలం, చాలా దూరపు ప్రయాణం కావటం వల్ల కపటవిశ్వాసులు, బలహీన విశ్వాసం గలవారు, మరికొందరు ఎడారివాసులు (బద్దూలు), ఎన్నో బూటక సాకులు చెప్పి దైవప్రవక్త (స'అస)ను, వెనుక ఉండిపోవటానికి అనుమతి అడుగుతారు. దైవప్రవక్త (స'అస) అనుమతి కూడా ఇస్తారు. ఆ సందర్భంలో ఇది మరియు దీని తరువాత ఆయతులు అవతరింపజేయబడ్డాయి.

34) చూడండి, 24:62.

44. అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమదినాన్ని విశ్వసించే వారు, తమ సంపత్తి మరియు తమ ప్రాణాలను వినియోగించి (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడటం నుండి తప్పించుకోవటానికి ఎన్నడూ అనుమతి అడగరు. మరియు దైవభీతి గలవారు ఎవరో అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు.

45. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ ను మరియు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించనివారే, వెనుక ఉండటానికి అనుమతి అడుగుతారు. మరియు వారి హృదయాలు సందేహంలో మునిగి ఉన్నాయి. కావున వారు తమ సందేహాలలో పడి ఊగిసలాడు తున్నారు.³⁵ (5/8)

46. * మరియు ఒకవేళ వారు బయలు దేరాలని కోరి ఉంటే తప్పక దానికై వారు యుద్ధ సామగ్రి సిద్ధపరచుకొని ఉండేవారు, కాని వారు బయలుదేరటం అల్లాహ్ కు ఇష్టం లేదు, కావున వారిని నిలిపివేశాడు. మరియు వారితో: "కూర్చోని ఉన్నవారితో మీరు కూడా కూర్చోని ఉండండి!" అని చెప్పబడింది.

47. ఒకవేళ వారు మీలో కలిసి వెళ్ళినా మీలో కలతలు తప్ప మరేమీ అధికం చేసేవారు కాదు. మరియు మీ మధ్య ఉపద్రవం (ఫిత్న) రేకెత్తించటానికి తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేసేవారు. మరియు మీలో కొందరు వారి కొరకు (కపట-విశ్వాసుల కొరకు) మాటలు వినేవారు (వారి గూడాచారులు) ఉన్నారు. మరియు అల్లాహ్ కు దుర్మార్గుల గురించి బాగా తెలుసు.

لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالْمُتَّقِينَ ①

إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَكَرِّدُونَ ②

وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً ③
وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ ④
وَاقْبَلِ الْقُعُودَ مَعَ الْقَاعِدِينَ ⑤

لَوْ حَرَجُوا فِيكُمْ مَا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا ⑥
وَلَا أُضْعَوُا خِلَالَكُمْ ⑦
يَبْغُونَكُمْ الْفِتْنَةَ ⑧ وَفِيكُمْ سَمْعُونَ ⑨
لَهُمْ ⑩ وَاللَّهُ عَلَيْهِمُ بِالظَّالِمِينَ ⑪

35) ఈ జహాద్లో పాల్గొనే విషయంలో ముస్లింల నాలుగు వర్గాలు ఏర్పడ్డాయి: (i) సహృదయంలో వెంటనే జహాద్కు సిద్ధపడ్డవారు; (ii) మొదట సంకోచించి వెంటనే సిద్ధపడ్డవారు; (iii) వృద్ధులు, రోగులు మరియు ప్రయాణపు ఖర్చులులేనివారు – వీరిని అల్లాహ్ (సు.త.) క్షమించాడు – చూడండి, 9:91-92; (iv) కేవలం సోమరితనం వల్ల పాల్గొనని వారు. వీరు పశ్చాత్తాప పడి క్షమాపణకోరగా వారి క్షమాపణ తరువాత అంగీకరించబడుతుంది. వీరు గాక బూటక సాకులు చెప్పి వెనుక ఉండిపోయిన కపటవిశ్వాసులు కూడా ఉన్నారు.

48. (ఓ ప్రవక్తా!) వాస్తవానికి వారు ఇంతకు ముందు కూడా కల్లోలాన్ని (భిత్తను) పుట్టించి, నీ కార్యాలను తల క్రిందులు చేయగోరారు. చివరకు సత్యం బహిర్గతమయింది. మరియు అల్లాహ్ నిర్ణయం స్పష్టమయింది. మరియు వారు దీన్ని అసహ్యించుకున్నారు!

49. మరియు వారిలో: "నాకు (వెనుక ఉండటానికి) అనుమతించివ్వ! నన్ను ఏ మాత్రం పరీక్షకు గురిచేయకు!" అని అనేవారు కూడా ఉన్నారు. వాస్తవానికి, వారు (ఇలా అనుమతికోరి) పరీక్షకు గురి అయ్యారు! మరియు నిశ్చయంగా, సత్య-తిరస్కారులను నరకాగ్ని చుట్టుకోనున్నది.

50. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ నీకు మేలుకలిగితే వారికి బాధ కలుగుతుంది. మరియు నీపై ఆపద వస్తే, వారు: "మేము ముందుగానే జాగ్రత్తపడ్డాము!" అని అంటూ సంతోష పడుతూ మరలిపోతారు.

51. వారిలో ఇలా అను: "అల్లాహ్ మా కొరకు వ్రాసింది తప్ప మరేమీ మాకు సంభవించదు. ఆయనే మా సంతోషకండు. మరియు విశ్వాసులు అల్లాహ్ మీదే నమ్మకం ఉంచుకోవాలి!"

52. ఇలా అను: "మీరు మా విషయంలో నిరీక్షిస్తున్నది రెండు మేలైన వాటిలో ఒకటి. అల్లాహ్ స్వయంగా మీకు శిక్ష విధిస్తాడా, లేదా మా చేతుల ద్వారానా? అని, మేము నిరీక్షిస్తున్నాము. కావున మీరూ నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా, మేము కూడా మీలోపాటు నిరీక్షిస్తున్నాము!"

53. ఇలా అను: "మీరు మీ (సంపదను) ఇష్ట పూర్వకంగా ఖర్చుచేసినా, లేదా ఇష్టం లేకుండా ఖర్చుచేసినా అది మీ నుండి స్వీకరించబడదు.³⁶ నిశ్చయంగా, మీరు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్)."

54. మరియు వారి విరాళం (చందా) స్వీకరించబడకుండా పోవటానికి కారణం, వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుణ్ణి

لَقَدْ ابْتِغَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَ قَلْبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى جَاءَ الْحَقُّ وَ ظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَ هُمْ كَرِهُونَ ﴿٤٨﴾

وَ مِنْهُمْ مَن يَقُولُ ائْتِنِّي لِي وَ لَا تَفْتِنِّي إِلَّا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لُبَحِيظَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾

إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَ إِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَ يَتَوَلَّوْا وَ هُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾

قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَ نَحْنُ نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ بِأَيْدِينَا فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبَّصُونَ ﴿٥٢﴾

قُلْ أَنْفَعُوا طُوعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَلَ مِنْكُمْ أَنْتُمْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَ مَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَ

36) చూడండి, 2:264, 4:38.

తిరస్కరించడం మరియు నమాజ్ కొరకు ఎంతో సోమరితనంతో తప్ప రాకపోవడం మరియు అయిష్టంతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) ఖర్చు పెట్టడమే! ³⁷

55. కావున వారి సరిసంపదలు గానీ, వారి సంతానం గానీ, నిన్ను ఆశ్చర్యంలో పడనివ్వకూడదు! ³⁸ నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాటి వలన వారిని ఇహలోక జీవితంలో శిక్షించగోరుతున్నాడు. మరియు వారు సత్య-తిరస్కార స్థితిలోనే తమ ప్రాణాలను కోల్పోతారు.

56. మరియు వారు నిశ్చయంగా, మేము మీతోనే ఉన్నామని అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేస్తున్నారు. కాని వారు మీతో లేరు. వాస్తవానికి వారు మీకు భయపడుతున్నారు.

57. ఒకవేళ వారికి ఏదైనా ఆశ్రయం గానీ, గుహ గానీ లేదా తలదాచుకోవడానికి ఏకాంత స్థలంగానీ దొరికితే, వారు తొందరగా పరుగెత్తి అందులో దాక్కుంటారు. ³⁹

58. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) వారిలో కొందరు దానాలు ('సదఖాత్) పంచే విషయంలో నీపై అపనిందలు మోపుతున్నారు. ⁴⁰ దాని నుండి వారికి కొంత ఇవ్వబడితే సంతోషిస్తారు. కాని దాని నుండి వారికి ఇవ్వబడకపోతే కోపగించుకుంటారు!

59. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త వారికి ఇచ్చిన దానితో వారు తృప్తిపడి: "అల్లాహ్ యే మాకు చాలు! అల్లాహ్ తన అనుగ్రహంతో మాకు ఇంకా చాలా ఇస్తాడు మరియు ఆయన ప్రవక్త కూడా (ఇస్తాడు). నిశ్చయంగా, మేము అల్లాహ్ నే వేడుకుంటాము!" అని పలికి ఉంటే (అది వారికే బాగుండేది!). (3/4)

بِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كُرْهُونَ ﴿٣٧﴾

فَلَا تُعْجِبُكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٨﴾

وَيَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُمْ مِّنكُمْ وَلَكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٣٩﴾

لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغْرَبًا أَوْ مَدْخَلًا لَّوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْحَبُونَ ﴿٤٠﴾

وَمِنْهُمْ مَّن يَلْتَمِسُ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِن أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِن لَّمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٤١﴾

وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٤٢﴾

37) చూడండి, 'స. బు'ఖారీ, పు-1, 'హ. 626.

38) చూడండి, 20:131 మరియు 23:55-56. ఇంకా చూడండి, 3:178 మరియు 8:28.

39) ఈ ఆయత్ కపటవిశ్వాసులను గురించి ఉంది. వారిని గురించి ఇంకా చూడండి, 4:142, 9:67 మరియు 29:11. (ఖుర్ఆన్ అవతరణాక్రమంలో ఇది బహుశా కపటవిశ్వాసులను గురించి వచ్చిన మొట్టమొదటి ఆయత్).

40) చూడండి, 2:263-264.

60. * నిశ్చయంగా, దానాలు ('సదఖాత్')⁴¹ కేవలం యాచించు నిరుపేదలకు మరియు యాచించని పేదవారికి,⁴² ('జకాత్') వ్యవహారాలపై నియుక్తులైన వారికి మరియు ఎవరి హృదయాల నైతే (ఇస్లాంవైపుకు) ఆకర్షించవలసి ఉందో వారికి, బానిసల విముక్తి కొరకు, ఋణగ్రస్తులైన వారి కొరకు, అల్లాహ్ మార్గంలో (పోయే వారికొరకు) మరియు బాటసారుల కొరకు. ఇది అల్లాహ్ నిర్ణయించిన ఒక విధి. మరియు అల్లాహ్ సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు.

61. మరియు వారిలో కొందరు ప్రవక్తను తమ మాటలతో బాధ కలిగించే వారున్నారు. వారంటారు: "ఇతను (చెప్పడం మాటలు) వినేవాడు." ⁴³ ఇలా అను: "అతను వినేది మీ మేలుకే! అతను అల్లాహ్ ను విశ్వసిస్తాడు మరియు విశ్వాసులను నమ్ముతాడు మరియు మీలో విశ్వసించిన వారికి అతను కారుణ్యమూర్తి." మరియు అల్లాహ్ సందేశహారునికి బాధకలిగించే వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

62. (ఓ విశ్వాసులారా!) మిమ్మల్ని సంతోష పెట్టటానికి వారు మీ ముందు అల్లాహ్ పై ప్రమాణాలు చేస్తున్నారు. వాస్తవానికి వారు విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను సంతోషపెట్టటమే వారి బాధ్యత. ⁴⁴

إِنَّمَا الصَّادِقَاتُ لِّلْفُقَرَاءِ وَ الْمَسْكِينِ
وَ الْعَمِلِينَ عَلَيْهَا وَ الْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبِهِمْ
وَ فِي الرِّقَابِ وَ الْغَرَمِينَ وَ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ
وَ اللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾

وَ مِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَ
يَقُولُونَ هُوَ أذُنٌ قُلُّ أذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ
يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَ
رَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ
يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَ
اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضُوهُ إِن
كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾

41) ఇక్కడ 'సదఖాత్' అంటే 'జకాత్' అని అర్థం. ఎనిమిది (8) రకాల వారు వీటికి హక్కుదారులు:

(i) పుఖరా; (ii) మసాకీన్; (iii) 'జకాత్' ప్రోగుచేయటానికి నియుక్తులైన వారు; (iv) ఎవరి హృదయాలను ఇస్లాం వైపునకు ఆకర్షించవలసి ఉందో వారు; (v) ముస్లిం బానిసల విముక్తి; (vi) ఋణగ్రస్తులైన వారు; (vii) అల్లాహ్ మార్గంలో మరియు (viii) బాటసారులు - వారు పేదవారు కాకున్నా - ప్రయాణంలో ఉన్నప్పుడు లేమికి గురిఅయితే వారికి ఇవ్వాలి.

42) ఫఖీరున్: అంటే ఏమీ ఆదాయం లేనందుకు తన నిత్యావసరాలకు ఇతరులపై ఆధారపడి ఉండేవాడు. ఇట్టివారు విధిలేక యాచించవచ్చు.

మిస్కీనున్: కొంత ఆదాయం గలవాడు కాని అది అతని నిత్యావసరాలకు సరిపోదు. అతడు ఇతరులతో యాచించుటకు వెనుకంజవేస్తాడు. తన స్వాభిమానంలో ఉంటాడు. ఇట్టి వాడికి వాడి లక్షణాలు చూసి ఇవ్వాలి. ('సహీహ్ బుఖారీ, 'సహీహ్ ముస్లిం).

43) చూడండి, 9:74.

44) చూడండి, 4:80 మరియు 3:31.

63. ఏమి? అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశ హరుణ్ణి విరోధించేవానికి నిశ్చయంగా భగభగమండే నరకాగ్ని శిక్ష ఉందని, అదే అతని శాశ్వతనివాసమని, వారికి తెలియదా? ఇది ఎంత గొప్ప అవమానం!

64. తమ హృదయాలలో ఉన్న (రహస్యాలను) స్పష్టంగా తెలియజేసేటటువంటి సూరహ్ వారికి విరుద్ధంగా అవతరింపజేయబడుతుందేమోనని, ఈ కపట-విశ్వాసులు భయపడుతున్నారు. వారితో అను: "మీరు ఎగతాళి చెయ్యండి, మీరు (బయట పడుతుందని) భయపడుతున్న విషయాన్ని, అల్లాహ్ తప్పక బయటపెట్టాడు."

65. నీవు వారిని అడిగితే వారు తప్పక: "మేము కేవలం కాలక్షేపానికి మరియు పరిహాసానికి మాత్రమే ఇలా మాట్లాడుతున్నాము." అని సమాధాన మిస్తారు. వారితో అను: "ఏమీ మీరు అల్లాహ్ తో మరియు ఆయన సూచన (అయూత్) లతో మరియు ఆయన ప్రవక్తతో వేళాకోళంచేస్తున్నారా?"

66. "ఇక మీరు సాకులు చెప్పకండి, వాస్తవానికి మీరు విశ్వసించిన తరువాత సత్యాన్ని తిరస్కరించారు." మీలో కొందరిని మేము క్షమించినా ఇతరులను తప్పకుండా శిక్షిస్తాము, ఎందుకంటే వాస్తవానికి వారు అపరాధులు.⁴⁵

67. కపటవిశ్వాసులైన పురుషులు మరియు కపట విశ్వాసులైన స్త్రీలు, అందరూ ఒకే కోవకు చెందిన వారు! వారు అధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు. మరియు ధర్మాన్ని నిషేధిస్తారు.⁴⁶ మరియు తమ చేతులను (మేలు నుండి) ఆపుకుంటారు. వారు అల్లాహ్ ను మరచిపోయారు, కావున ఆయన కూడా వారిని మరచిపోయాడు.⁴⁷ నిశ్చయంగా, ఈ కపట-విశ్వాసులే అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్).

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَن يُحَادِدِ اللَّهَ وَ
رَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا

فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ۝

يَحْذَرُ الْمُتَّقُونَ أَنْ تُنزَلَ عَلَيْهِمْ

سُورَةٌ تَتَّبِعُهُمْ بَيِّنًا فِي قُلُوبِهِمْ ۚ قُلْ

اسْتَهْرِعُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ مُمْخِرٌ مَّا

تَحَدَّرُونَ ۝

وَ لَسِن سَأَلْتَهُمْ لِيَقُولَنَّ إِنَّمَا كُنَّا

نَحْوًا وَ نَلْعَبُ ۚ قُلْ أَبِاللَّهِ وَ الْيَتِيمِ وَ

رَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ۝

لَا تَعْتَدِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ

إِيمَانِكُمْ ۚ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَآئِفَةٍ

مِّنْكُمْ نُعَذِّبُ طَآئِفَةً بِآَنَّهُمْ كَانُوا

مُجْرِمِينَ ۝

الْمُنْفِقُونَ وَ الْمُنْفِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ

بَعْضٍ يَّأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ

عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ

نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ ۚ إِنَّ الْمُنْفِقِينَ

هُمُ الْفٰسِقُونَ ۝

45) చూడండి, 4:98.

46) చూడండి, 3:104, 110, 114; 9:71, 112 మరియు 22:41.

47) చూడండి, 45:34.

68. మరియు కపటవిశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు కపటవిశ్వాసులైన స్త్రీలకు మరియు సత్య-తిరస్కారులకు, అల్లాహ్ నరకాగ్ని వాగ్దానం చేశాడు. వారందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే వారికి తగినది. మరియు అల్లాహ్ వారిని శపించాడు (బహిష్కరించాడు). మరియు వారికి ఎడతగని శిక్ష ఉంటుంది.

69. (మీరు కూడా) గతించిన మీ పూర్వీకుల వంటి వారు. వారు మీకంటే ఎక్కువ బలవంతులు, ధనవంతులు మరియు అధిక సంతానం గలవారు. వారు తమ భాగపు ఐహిక సుఖాలను అనుభవించారు. మీరు కూడా మీ పూర్వీకులు అనుభవించినట్లు మీ భాగపు ఐహిక సుఖాలను అనుభవించారు. వారు పడినటువంటి వ్యర్థ వాదోపవాదాలలో మీరు కూడా పడ్డారు. ఇలాంటి వారి కర్మలు ఇహలోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ వ్యర్థమవుతాయి. మరియు ఇలాంటివారు! వీరే నష్టానికి గురిఅయ్యే వారు.

70. ఏమీ? వారి పూర్వీకుల గాథ వారికి అందలేదా? నూహ్ జాతివారి, 'అద్, స'మూద్,⁴⁸ ఇబ్రాహీమ్ జాతివారి, ⁴⁹ మదయన్ (షుబబ్) ప్రజల ⁵⁰ మరియు తలక్రిందులు చేయబడిన పట్టణాల (లూత్) వారి (గాథలు అందలేదా)?⁵¹ వారి ప్రవక్తలు వారి వద్దకు స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొనివచ్చారు. అల్లాహ్ వారికి అన్యాయం చేయదలచుకోలేదు కాని, వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉన్నారు.

71. మరియు విశ్వాసులైన పురుషులు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలు ఒకరి కొకరు స్నేహితులు. వారు ధర్మాన్ని ఆదేశిస్తారు (బోధిస్తారు) మరియు

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنْفِقِينَ وَالْمُنْفِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ ۚ وَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ ۖ وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرَ أَمْوَالًا وَ أَوْلَادًا فَاسْتَنْبَعُوا بِخِلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخِلَاقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخِلَاقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذِينَ خَاطَبُوا أَوْلِيَاءَ لِكَبْحِطِّتِ أَعْيُنُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ۚ وَ أَوْلِيَاءُ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾

أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ ۚ وَ قَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَ أَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ أَلَمْ تَتَفَكَّرْ أَنَّهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ

48) నూహ్, హూద్ మరియు సాలిహ్ ('అల్-అహ్కాఫ్ స.)ల గాథల కొరకు చూడండి, 7:59-79.

49) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) జాతివారు, బాబిలోనియనులు. 1100 సంవత్సరాలు క్రీస్తు శకానికి ముందు వారు అస్సిరియన్ల ద్వారా అపజయం పొంది నాశనం చేయబడ్డారు.

50) మదయన్ ప్రజల గాథలకు చూడండి, 7:85-93.

51) సోడోమ్, గోమోర్రాహ్లు, లూత్ ('అ.స.) ప్రజల నగరాలు. చూ. 7:80-84, 11:69-83.

అధర్మం నుండి నిషేధిస్తారు (వారిస్తారు) మరియు సమాజాన్ని స్థాపిస్తారు మరియు విధిదానం ('జకాత్') చెల్లిస్తారు మరియు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉంటారు. ఇలాంటి వారినే అల్లాహ్ కరుణిస్తాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.

72. మరియు అల్లాహ్ విశ్వాసులైన పురుషులకు మరియు విశ్వాసులైన స్త్రీలకు క్రింద కాలువలు ప్రవహించే స్వర్గవనాలవర్గానం చేశాడు. అక్కడ వారు శాశ్వతంగా ఉంటారు. మరియు శాశ్వతమైన సుఖాలున్న ఆ స్వర్గవనాలలో, వారి కొరకు పరిశుద్ధ నివాసాలు ఉంటాయి.⁵² వాటన్నిటి కంటే మించింది వారికి లభించే అల్లాహ్ ప్రసన్నత. అది ఆ గొప్ప సౌఫల్యం (విజయం).

73. ఓ ప్రవక్తా! సత్య-తిరస్కారులతో మరియు కపట-విశ్వాసులతో పోరాడు మరియు వారిపట్ల కఠినంగా వ్యవహరించు. మరియు వారి ఆశ్రయం నరకమే. మరియు అది అతిచెడ్డ గమ్యస్థానం.

74. "మేము ఏమీ (చెడుమాట) అనలేదు!" అని, వారు అల్లాహ్ పై ప్రమాణించేసి అంటున్నారు. కాని వాస్తవానికి వారు సత్య-తిరస్కారపు మాట అన్నారు. మరియు ఇస్లాంను స్వీకరించిన తరువాత దానిని తిరస్కరించారు. మరియు వారికి అసాధ్యమైన దానిని చేయదలచుకున్నారు. అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్త (అల్లాహ్) అనుగ్రహంతో వారిని సంపన్నులుగా చేశారనేకదా! వారు ఈ విధంగా ప్రతీకారం చేస్తున్నారు. ఇప్పుడైనా వారు పశ్చాత్తాపపడితే అది వారికే మేలు. మరియు వారు మరలిపోతే, అల్లాహ్ వారికి ఇహ లోకంలోనూ మరియు పరలోకంలోనూ, బాధాకరమైన శిక్ష విధిస్తాడు. మరియు భూమిలో వారికి ఏ రక్షకుడు గాని సహాయకుడు గాని ఉండడు. (7/8)

يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧٢﴾

وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَ مَسْكِنٍ طَيِّبَةٍ فِي جَنَّةٍ عِدْنٍ وَّرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٣﴾

يَأَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنافِقِينَ وَ اغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَ بِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٤﴾

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا وَ لَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَ كَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَ هُمْ بِمَا لَمْ يِنَالُوا ۗ وَ مَا نَقَمُوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكْ خَيْرًا لَهُمْ ۗ وَإِنْ يَتَوَلَّوْا يُعَذِّبُهُمُ اللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا ۖ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ ۗ وَ مَا لَهُمْ فِي الْأَرْضِ مِنْ وَّلِيٍّ وَ لَا نَصِيرٍ ﴿٧٥﴾

52) చూడండి, 38:50. 'అద్దు' - అవతరణ ప్రకారం ఈ శబ్దం మొట్టమొదట పై ఆయత్లో వచ్చింది. 'అద్దు' - అంటే శాశ్వతమైన అని అర్థం.

75. * మరియు వారిలో (కొందరు) ఈ విధంగా అల్లాహ్ పై ప్రమాణం చేసేవారు కూడా ఉన్నారు: "ఆయన (అల్లాహ్) తన అనుగ్రహంతో మాకేమి ప్రసాదించినా మేము తప్పక దానం చేస్తాము మరియు సద్గర్తనులమై ఉంటాము."

76. కాని అల్లాహ్ తన అనుగ్రహం వల్ల వారికి (ధనం) ప్రసాదించినప్పుడు, వారు పిసినారితనం ప్రదర్శించి, తమ (వాగ్దానం) నుండి విముఖులై మరలిపోతారు.

77. ఆ పిదప వారు అల్లాహ్ తో చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేయ నందుకు, అసత్యం పలికినందుకు, ఆయన్ను కలుసుకునే (పునరుత్థాన) దినం వరకు, ఆయన వారి హృదయాలలో కాపట్యం నాటుకునేటట్లు చేశాడు.

78. ఏమీ? వారి గుప్తరహస్యాలు మరియు వారి రహస్య సమాలోచనలు, అల్లాహ్ కు తెలుసని వారికి తెలియదా? మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ అగోచర విషయాలన్ని తెలిసివున్నవాడు.

79. మనస్ఫూర్తిగా సంతోషంతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) దానం చేసే విశ్వాసులను నిందించే వారినీ మరియు తమ శ్రమ తప్ప మరేమి ఇవ్వటానికి లేనివారినీ ఎగతాళి చేసేవారినీ, అల్లాహ్ ఎగతాళికి గురిచేస్తాడు. మరియు వారికి బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది.

80. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారి (కపట-విశ్వాసుల) క్షమాపణ కొరకు వేడుకున్నా, లేదా వారి క్షమాపణ కొరకు వేడుకోక పోయినా ఒక్కటే - ఇంకా నీవు డెబ్బైసార్లు వారి క్షమాపణ కొరకు వేడుకున్నా - అల్లాహ్ వారిని క్షమించడు.⁵³ ఎందు కంటే వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. మరియు అల్లాహ్ అవిధేయులైన ప్రజలకు సన్మార్గం చూపడు.⁵⁴

وَمِنْهُمْ مَّنْ عٰهَدَ اللّٰهَ لَئِن اٰتٰنَا مِنْ فَضْلِهٖ لَنَصَّدَّقَنَّ وَ لَنَكُوْنَنَّ مِنَ الصّٰلِحِيْنَ ۝

فَلَمَّا اٰتٰهُمْ مِنْ فَضْلِهٖ بَخِلُوْا بِهٖ وَ تَوَلَّوْا وَ هُمْ مُّعْرِضُوْنَ ۝

فَاَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِيْ قُلُوْبِهِمْ اِلٰى يَوْمٍ يَّكُوْنُوْنَ هٖ بِمَا اٰخَلَفُوْا اللّٰهَ مَا وَعَدُوْهُ وَ بِمَا كَانُوْا يَكْذِبُوْنَ ۝

اَلَمْ يَعْلَمُوْا اَنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَ نَجْوَاهُمْ وَ اَنَّ اللّٰهَ عَلٰمُ الْغُيُوْبِ ۝

الَّذِيْنَ يَلْبِسُوْنَ الْمَطْوِعِيْنَ مِنْ الْمُؤْمِنِيْنَ فِي الصّٰدِقٰتِ وَ الَّذِيْنَ لَا يَجِدُوْنَ اِلَّا جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُوْنَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللّٰهُ مِنْهُمْ وَ لَهُمْ عَذٰبٌ اَلِيْمٌ ۝

اِسْتَغْفِرْ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ اِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِيْنَ مَرَّةً فَلَنْ يَّغْفِرَ اللّٰهُ لَهُمْ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهٖ وَ اللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفٰسِقِيْنَ ۝

53) దైవ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస) తన శత్రువులను క్షమించమని అల్లాహ్ (సు.త.)ను ప్రార్థించినట్లు బుఖారి, ముస్లిం మరియు ఇతరుల 'స'హీహ్ హదీస్'ల ద్వారా తెలుస్తుంది.

54) చూడండి, 76:3.

81. (తబూక్ దండయాత్రకు పోకుండా) వెనుక ఆగిపోయిన వారు, తాము అల్లాహ్ సందేశహారుని వెంట వెళ్ళటాన్ని నిరోధించి (తమ ఇంట్లలో) కూర్చుండి నందుకు సంతోషపడ్డారు. మరియు వారు తమ ధనసంపత్తులతో మరియు తమ ప్రాణాలతో అల్లాహ్ మార్గంలో పోరాడటాన్ని అసహ్యించుకున్నారు. మరియు వారు ఇతరులలో: "ఈ తీవ్రమైన వేడిలో వెళ్ళకండి!" అని అన్నారు. వారిలో అను: "భగభగ మండే నరకాగ్ని దీనికంటే ఎక్కువ వేడిగా ఉంటుంది." అది వారు అర్థం చేసుకుంటే ఎంతబాగుండేది!

82. కావున ఇప్పుడు వారిని కొంత నవ్వనివ్వు మరియు వారి కర్మలకు ప్రతిఫలంగా (మున్ముందు) వారికి ఎంతో ఏడ్వవలసి ఉంది.

83. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ అల్లాహ్ నిన్ను తిరిగి వారిలో (కపట-విశ్వాసులలో) ఒక వర్గం వారి వద్దకు తీసుకొనిపోతే! మరియు వారు నిన్ను (మరొక దండయాత్రకు) పోవటానికి అనుమతి అడగితే! వారిలో అను: "మీరు నాలో ఏ మాత్రం బయలుదేరవద్దు! మరియు నా పక్షమున శత్రువులలో పోరాడనూ వద్దు! వాస్తవానికి, మీరు మొదట కూర్చోని ఉండటానికి ఇష్టపడ్డారు, కాబట్టి మీరు వెనుక ఉండిపోయిన వారిలో (ఇంట్లలోనే) కూర్చోని ఉండండి."

84. మరియు వారిలో (కపట-విశ్వాసులలో) ఎవరైనా మరణిస్తే, అతడి నమాజ్ జనాజహ్ కూడా నీవు ఏ మాత్రం చేయకు మరియు అతని గోరివద్ద కూడా నిలబడకు.⁵⁵ నిశ్చయంగా, వారు

فَرِحَ الْخَالِفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلْفَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ

فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ

فَإِنَّ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْخَالِفِينَ

وَلَا تُصَلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ

55) ఈ ఆయత్ కపట-విశ్వాసుల నాయకుడు 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబైను గురించి అవతరింప జేయబడింది. కాని ఈ ఆజ్ఞ కపట-విశ్వాసులందరికీ వర్తిస్తుంది. 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్-ఉబైను మరణించి నపుడు అతని కుమారుడు ' అబ్దుల్లాహ్ (ర'ది. 'అ.) దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరికివచ్చి, అతని ('స'అస) అంగిని, తన తండ్రికి కఫన్ గా తోడిగించటానికి అడుగుతాడు మరియు అతని ('స'అస) లో, తనతండ్రి నమాజ్ జనాజహ్ చేయమనికూడా కోరుతాడు. దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అంగిని ఇస్తారు. 'ఉమర్ (ర'ది. 'అ.) ఆపినా, వినకుండా నమాజ్ జనాజహ్ కూడా చేస్తారు. ఆ

అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను తిరస్కరించారు. మరియు వారు అవిధేయులు (ఫాసిఖూన్) గా ఉన్న స్థితిలోనే మరణించారు.

85. మరియు వారి సరిసంపదలు మరియు వారి సంతానం నిన్ను ఆశ్చర్యానికి గురిచేయనివ్వకూడదు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్! వాటిలో ఈ ప్రపంచంలో వారిని శిక్షించాలని మరియు వారు సత్య-తిరస్కారులుగా ఉన్న స్థితిలోనే వారి ప్రాణాలను కోల్పోవాలని సంకల్పించాడు.⁵⁶

86. మరియు: "అల్లాహ్ ను విశ్వసించండి. మరియు ఆయన ప్రవక్తతో కలసి (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడండి!" అని సూరహ్ అవతరింపజేయబడినపుడు,⁵⁷ వారిలోని ధనవంతులు నీలో: "వెనుక ఉండి వారిలో కూర్చోవటానికి మమ్మల్ని విడిచిపెట్టు." అని అనుమతికోరారు.

87. వారు, వెనక ఉండిపోయేవారిలో ఉండటానికి ఇష్టపడ్డారు. వారి హృదయాల మీద ముద్ర వేయబడినపుడు, కావున వారు అర్థంచేసుకోలేరు.⁵⁸

88. కాని, ప్రవక్త మరియు అతనిలో పాటు విశ్వసించినవారు తమ సరిసంపదలతో మరియు తమ ప్రాణాలతో (అల్లాహ్ మార్గంలో) పోరాడారు. మరియు అలాంటి వారికి అన్ని మేళూర్ణాలు ఉన్నాయి. మరియు అలాంటి వారే సాఫల్యం పొందేవారు.

89. అల్లాహ్ వారి కొరకు క్రింద నెలయెళ్ళు ప్రవహించే స్వర్గవనాలు సిద్ధంచేసి ఉంచాడు, వారందు

فَسَقُونِ ﴿٥٦﴾

وَلَا تَعْجَبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٧﴾

كُفِرُوا ﴿٥٨﴾

وَإِذَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ

الْقَاعِدِينَ ﴿٥٩﴾

رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٠﴾

لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأُولَئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٦١﴾

أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ

తరువాత ఈ ఆయత్ అవతరింపజేయబడింది. ('సహీహ్ బుఖారీ, తస్ఫీర్ సూరహ్ అల్-తౌబా మరియు 'సహీహ్ ముస్లిం, కీతాబ్ సిఫాత్ అల్-మునాఫిఖీన్ వ అహ్ కామహుమ్). ఇక్కడ మరొక విషయం విశదమయ్యేదేమిటంటే: ఎవడైతే నిజమైన విశ్వాసుడుకాడో అతని మోక్షంకొరకు ఎంత పెద్దవారు ప్రార్థనచేసినా అది అంగీకరించబడదు.

56) చూడండి, 9:55, 3:178 మరియు 8:28; ఈ ఆయత్ దాదాపు 9:55 మాదిరిగానే ఉంది.

57) చూడండి, 47:20.

58) చూడండి, 7:100-101.

లో శాశ్వతంగా ఉంటారు. అదే గొప్ప విజయం.

90. మరియు సాకులు చెప్పే ఎడారి-వాసులు (బద్దూలు)⁵⁹ కూడా వచ్చి వెనుక ఉండి పోవటానికి అనుమతి అడిగారు. మరియు ఈవిధంగా అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తకు అబద్ధాలు చెప్పిన వారు కూర్చుండి పోయారు. త్వరలో సత్య-తిరస్కారకు బాధా కరమైన శిక్ష ఉండగలదు.

91. బలహీనులు మరియు వ్యాధిగ్రస్తులు మరియు ప్రయాణపు ఖర్చులు లేనివారు, ఒకవేళ అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు వాస్తవానికి విశ్వాసపాత్రులై ఉంటే వారిపై (జిహాదకు వెళ్ళకుంటే) ఎలాంటి నిందలేదు. సజ్జనులపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు. మరియు అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రుడత.

92. మరియు ఎవరైతే నీవద్దకువచ్చి వాహనాలు కోరినప్పుడు నీవు వారిలో: "నా దగ్గర మీకివ్వటానికి ఏవాహనం లేదు." అని పలికినప్పుడు, ఖర్చుచేయటానికి తమ దగ్గర ఏమీ లేదుకదా అనే చింతలో కన్నీరు కార్చుతూ తిరిగి పోయారో, అలాంటివారిపై కూడా ఎలాంటి నిందలేదు.

93. (*) కాని వాస్తవానికి ధనవంతులై కూడా, వెనుక కూర్చున్నవారిలో ఉండటానికి ఇష్టపడి, నిన్ను అనుమతి అడిగే వారిపై తప్పక నింద గలదు. అల్లాహ్ వారి హృదయాల మీద ముద్దవేసి ఉన్నాడు, కావున (తాము పోగొట్టుకొనేదేమిటో) వారికి తెలియదు.⁶⁰

الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩٠﴾

وَ جَاءَ الْمُعَذَّبُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَ قَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَ رَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩١﴾

لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَ لَا عَلَى الْمَرُطِيِّ وَ لَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا نَصَحُوا لِلَّهِ وَ رَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٢﴾

وَ لَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا اتَّوَكَّلْتَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أَجِدُ مَا أَحْمِلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٣﴾

إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ وَ هُمْ أَغْنِيَاءٌ رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٩٤﴾

59) అల్-అరాబు: అంటే, ఎడారి వాసులు (బద్దూలు). ఈ పదానికి ఇంకా చూడండి, 9:97, 98, 99, 101, 120, 33:20, 48:11,16 మరియు 49:14.

60) వీరు ఆయత్ 86, 87లలో పేర్కొనబడ్డ కపటవిశ్వాసులు.